EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı Sayı: 223, Haziran 2001, 200.000 TL

Dönemsel durum ve partinin sorumlulukları

Sonu gelmeyen krizleri yönetme başarısı

Burjuva düzen cephesinde işlerin nasıl seyrettiği üzerinde durmayacağız. Bu, son kriz vesilesiyle basınımızda bir kez daha birçok yönüyle irdelenmiştir. Burada özellikle vurgulanması gereken nokta, sonu gelmeyen ekonomik krizlere rağmen, burjuvazinin işleri iyi-kötü götürdüğü, kendi ifadesiyle krizi yönetmeyi başardığıdır. Ciddi zorluklarla karşılaşmadan faturanın bir kez daha işçi sınıfına ve emekçilere ödetilmesi bunun ifadesidir.

Bu kendi başına burjuvazi için sorunu çözmüyor ve yarına katmerleşerek devredilen sosyal-siyasal sorunların ağır yükünden kurtarmıyor. Ama güncel planda duruma hakim olmayı başardığı da bir gerçek. Bunu başarabilmesinin gerisinde özellikle işçi sınıfının denetimi altında tutulmasının olduğu da bir başka gerçek.

İşçi sınıfının güçlü bir çıkışı ve mücadelesi olmadan bu gidişin yönünü değiştirmek ve emekçi hareketinin önünü açmak olanaklı görünmüyor.

Sınıf ve kitle hareketinde tıkanıklık

Krizin yıkıcı etkilerine ve onu tamamlayan yeni sosyal yıkım programına rağmen sınıf ve emekçi hareketi cephesinde anlamlı sayılabilecek çıkışların yaşanmaması, kitle hareketinin bugünkü durumu hakkında bir fikir vermektedir. İşçilerin ve emekçilerin derin bir hoşnutsuzluk içinde olduklarından ve ardı arkası kesilmeyen saldırılara karşı bir çıkış yolu aradıklarından kuşku duyulamaz. Fakat bu çıkış yolunun bir türlü bulunamaması, sınıf ve emekçi hareketini iyice yormakta, onu halihazırda ağırlaşan bir tıkanıklıkla yüzyüze bırakmaktadır. Bu durum, sınıf ve emekçi kitleler içinde bir çaresizlik duygusuna, bunun da beslediği bir atalete yolaçmaktadır. Bu çok yeni bir durum da değildir. '99 Temmuz'unda tabandan gelen ve sendika bürokrasisini aşan büyük dalganın depremle birlikte kırılmasından beri durum aşağı yukarı budur.

Burjuvazinin çok yönlü baskı ve denetim mekanizmaları ile bunun bir parçası olan sendikal ihanet çetesinin sınıf ve emekçi hareketini düşürmeyi başarabildiği bir durumdur bu. Yıllardır kendini tekrarlayan ve bir kural olarak hava boşaltma işlevi gören eylem tarzına işçilerin ve emekçilerin güven ve inancı artık kalmamıştır. Buna rağmen bu eylemlere zaman zaman gösterilen ilgiyi ve yer yer gerçekleşen güçlü kitle katılımını, bir türlü kırılamayan mücadele isteğinin bir göstergesi saymak gerekir yine de. Fakat özellikle işçiler cephesinden sendika bürokrasisini bu tür eylemlere zorlayan eski taban basıncının şimdilerde büyük ölçüde zayıfladığı da bir gerçektir.

Reformist solda çürüme ve düzene yamanma

Sol hareketin durumu, kitle hareketinin mevcut durumunun da olumsuz etkisi altında, bir bakıma çok daha kötüdür. Reformist ve devrimci kanatlarıyla geleneksel sol akımların kitlelerin mücadelesine, eylemliliğine ve örgütlülüğüne hemen hiçbir katkıları yoktur. Dahası, genelde düzenin, özel planda ise sendika bürokrasisinin yedeği olarak hareket eden sosyal-reformist akımlar, bu konum ve tutumlarıyla, kitle hareketini ve örgütlenmesini üstüne üstlük tahrip de etmektedirler. 28 Şubat üzerinden ordu yardakçılığı; EP üzerinden kurulan tuzaklara verilen tam boy destek; KESK'in düşürüldüğü vahim durum; zindan direnişine utanç verici ilgisizliği zaman zaman devletin argümanlarıyla konuşmaya vardırmalar vb., tüm bu güncel tutum ve davanışlar bu gerici rolün göstergeleridir.

Reformist sol son zamanlarda düzenin icazet sınırlarına tam olarak teslim olmuştur. 8 aydır süren ve toplumdaki tüm güçleri, kurumları ve kişileri yerli yerine oturmakta paha biçilmez açıklıklar sunan zindan direnişi, tüm kanatlarıyla reformist sol akımdaki çürüme ve kokuşmayı da gözler önüne sermiştir. Bu akımlar geçtik sol siyasal iddiaları, sıradan demokratların gösterebileceği bir ilgi ve desteği bile sunamamışlardır, politik sonuçları bakımından hayati önem taşıyan bu direnişe. Üstelik Perinçekçi çete hariç tümü de hücre saldırısının, sınıfa ve emekçilere yönelik kapsamlı bir saldırının kritik bir alanı olduğunu bildikleri, bunu hep söyleyegeldikleri halde bu böyle olabilmiştir.

Reformist sol akımlar tüm kritik siyasal sorunlarda düzene tam teslimiyet içindedirler ve bunu davranışlarıyla döne döne kanıtlamaktadırlar. Birbirini izleyen yenilgi dönemlerinin dejenere ürünleri durumundaki bu akımların mücadelenin daha da sertleşeceği bir aşamada sahneden silineceğinden ya da düzenle tam bütünleşme yolu tutacaklarından kuşku duyulmamalıdır.

Kaldı ki düzenle doğrudan ya da dolaylı yollarla bütünleşmenin ciddi adımları daha şimdiden vardır. Milliyetçi-kemalist Perinçekçi İP artık devletin baskı ve terör aygıtlarının bir uzantısı olarak hareket etmekte, onların avukatlığını yapmaktadır. Dağılma noktasına gelen Avrupacı liberal ÖDP ise kaderini kendisi gibi bunalım içindeki düzen soluyla birleştirmek hazırlığı içerisindedir. Sınıf hareketi üzerinden çığırtkanlık yapmayı özgün bir kimlik haline getiren kuyrukçu liberal EMEP'in geldiği noktayı ise krizi izleyen olaylar göstermiştir. Sınıfa kendi adına söyleyecek hiçbir şeyi kalmayan, sendika bürokrasisinin kritik bir dönemde sınıf ve emekçi hareketine karşı kurduğu en büyük tuzağa en hararetli desteği veren bu çevrenin siyasal iflası bu vesileyle bir kez daha görülmüştür.

Tüm bunlar, reformist solun durumuna ilişkin tespitler, gözler önündeki olgusal durumlardır. Bu durum reformist solu küçümsemeyi değil, ona karşı daha sistematik bir mücadeleyi gerekli kılmaktadır. Komünistler, reformist solun maskesini indirme ve kitle hareketinde hala yapmayı başarabildiği tahribatın önünü alma mücadelesini bundan böyle de güçlendirerek sürdüreceklerdir.

Devrimci-demokrat akımlarda kötürümleşme

Zindan direnişi süreci, geride kalan 8 ay boyunca geleneksel devrimci demokrat akımları hemen tümüyle kendine kilitledi ve bu akımların içinde bulundukları durumu da gözler önüne serdi. İçerde büyük bedeller ödenerek bu denli uzun bir zaman diliminde ayakta kalmayı başarabilen bir direnişe rağmen bu akımların sergilediği manzara, onların tıkanıklıktan da öte bir kötürümleşme içinde olduklarını bütün açıklığıyla ortaya koymuştur. Bir tek kendini tümüyle zindan

direnişine endekslemiş bulunan DHKP-C bir ölçüde bunun dışında kalmayı başarabilmiştir.

Bu akımlar, zindan direnişi ötesi toplumsal gündemden, sınıf ve emekçi hareketinin yakıcı sorunlarından büyük ölçüde koptukları halde, zindan direnişinin başarısını kolaylaştıracak hemen hiçbir anlamlı politik açılım ve çaba içerisinde de olamamışlardır. Bu, bu akımların bugün geldiği yerdir ve bu akımlar bünyesinde yeni yıkımlar ve tasfiyeci savrulmaların da rahatsız edici zeminidir. Yenilmemiş, tersine büyük bir sabır ve inatla süren bir direnişi yenilmiş sayarak kendi ataletlerine dayanak yapanların, önümüzdeki dönemde kendilerini böyle bir akibetten kurtarmaları kolay olmayacaktır.

Kürt hareketinde bekleyiş içinde çürüme

İmralı teslimiyetinin üzerinden geçen iki tam yıl, bu çizginin içyüzünü ve iflasını bütün açıklığıyla gözler önüne sermekle kalmadı, bu çizgiye angaje olan Kürt hareketini de aktif bir güç olarak siyaset sahnesinden neredeyse tümden sildi. Kürt hareketinin yaşanan kan kaybına rağmen kitle gücünü bir ölçüde koruması, bu sonucu değiştirmemektedir. Hareket siyaset sahnesindeki belirgin varlığını çoktan kaybetmiştir ve saflarda sürekli büyüyen bir umutsuzluk vardır. Umutların tüketildiği bu edilgen bekleme süreci safları da günden güne çürütmektedir.

İmralı çizgisindeki Kürt hareketi bu duruma karşı çaresizdir ve son zamanlarda sık sık yinelenen savaş tehditleri bir anlam taşımadığı gibi, kimse tarafından ciddiye de alınmamaktadır. Durumdan biricik çıkış yolu, İmralı çizgisinin tümden red ve mahkum edilmesi temelinde yenilenmiş bir devrimci mücadele çizgisidir. Bunun bir gereği olarak da Türk işçi ve emekçileriyle birleşik mücadele yoluna girilmesidir. Bunun ötesindeki herşey boş bir laftır. Umutsuzluğu büyütmekten, çürümeyi derinleştirmekten başka bir sonuç vermeyecektir.

***

Buraya kadar ortaya en özet biçimde koyduklarımız, genel çizgileriyle bir mevcut durum tablosudur. Bizim için öznel bir değerlendirme olmaktan çok bir nesnel/olgusal durum tespitidir. İyimserlik ya da karamsarlık nedeni değil, dönemsel görev ve sorumluluklarımızı doğru, isabetli ve başarılı bir biçimde üstlenebilmemizin bir olanağıdır.

Kısa dönemli başarının diyalektiği

Krizi yönetme ve kitleleri dizginleyerek denetim altında tutma alanındaki güncel başarısı ne olursa olsun, Türkiye'nin burjuva düzeni uzun vadede güçsüz ve gelecekten yoksundur. Bunu hiç de genel bir teorik gerçek olarak ya da tarihsel iyimserlik içinde söylüyor değiliz. Onyılları bulan tablonun gelişim seyri ortadır. Son 20 yılın ardından bugün varılan nokta bile, kendi başına işaret edilen bu gerçeğin bir göstergesidir.

Kısa dönemli olarak krizi iyi-kötü yönetmek ve kitlelerin tepkisini kontrol edilebilir ve katlanılabilir sınırlar içinde tutabilmek bir başarı olsa bile, bu aynı sürecin sonu gelmez krizler olarak işlediğini ve krizi yönetme imkanlarını da adım adım tükettiğini bilmek gerekir. Baskı ve şiddeti bu denli kesintisiz ve yoğun bir biçimde kullanan, tam denetimindeki sendika bürokrasisini sürekli bir biçimde ihanet çizgisinde davranmaya mecbur eden bir sınıfın elinde kullandığı bu araçlar, giderek eski gücünü ve işlevini de zamanla kaçınılmaz olarak yitireceklerdir. Büyük güç ve itibar kaybına uğramış, her biri için yüzde on barajını aşmak bile ciddi bir sorun haline gelmiş düzen partileri tablosu, bunun daha şimdiden açıklayıcı bir örneğidir. Halkın en az güvendiği kurumların başında meclis, medya ve politikacıların gelmesi bir rastlantı değildir. Kriz süreçlerinin ve krizi yönetme başarısının zamanla tüketip itibardan düşürdüğü kurumlardır bunlar.

Aynı süreç, örneğin şu an için en güvenilir kurumlar arasında gösterilen cumhurbaşkanı ve ordu için de adım adım işlemektedir. "Hukuk adamı" görüntüsü altında sergilediği birkaç göstermelik jestle bir anda büyük itibar kazanan cumhurbaşkanı, şimdi her biri birer "vatana ihanet" belgesi niteliğindeki İMF yasalarını peşpeşe tam bir uysallıkla onaylamaktadır. Krizin kurumları tüketen çarkıdır bu, "hukuk adamı" parıltısını bir anda uysal İMF memuru derekesine düşürmektedir.

Aynı şey ordu için de geçerlidir. Halk hareketlerini acımazsızca ezen faşist askeri darbelerin, ABD emperyalizmine ve NATO'ya elli yıllık uşakça sadakatin, Kürdistan'daki kirli savaşın, kontr-gerillanın beyni ve omurgasını bünyesinde taşımanın biriktirdiği büyük itibar kaybını, gözlere kül serpmek anlamına gelen 28 Şubat çıkışıyla bir ölçüde ve bir süre için hafifletmeyi başaran sermaye ordusunun bu manevrası da artık sınırlarına varmıştır. Bu aynı ordunun şimdilerde, İMF'nin sosyal yıkım programlarına verdiği tam destek ve bunların engelsiz uygulanmasına yaptığı dipçikli bekçilikle de gözler önündedir. Emperyalizmin ve NATO'nun Ortadoğu bekçisi olmakla yetinmeyerek, dünya jandarması ABD ve siyonist İsrail'le Ortadoğu halklarına karşı kurduğu yeni saldırgan askeri ittifakla da gözler önündedir. Emperyalizmin tam denetim altına almak için bölüp parçaladığı, kanlı boğazlaşmalar içerisinde tükettiği Balkanlar'da, emperyalizmin hizmetindeki işgalci güç olarak da gözler önündedir. Hortumlanarak batırılan hemen bütün batık bankaların yönetim kurullarından bu ordunun generalleri çıkmaktadır. Çoğaltılacak bu tüm temel önemde olgusal gerçeklerin kriz süreçlerine paralel olarak kitlelerin bilincinde izler bırakmaması ve anlam kazanmaması elbette düşünülemez.

Özetleyerek yineliyoruz: Burjuva düzenin bugün için belli kurumlar ve araçlarla krizi yönetmede gösterdiği başarı, uzun vadede onu zora sokacak tüketici bir süreç olarak da işlemektedir. Bir başka ifadeyle, düzenin stratejik/yapısal zaafları, onun güncel üstünlüklerini kemirmekte, adım adım zaafa uğratmaktadır.

Burjuvazinin güncel üstünlüklerini ve olanaklarını asla küçümsememeli, fakat bunu özetlediğimiz tablonun içinde ele alarak, uzun vadede onulmaz zayıflıklarını da görmeliyiz. Bu bize devrim mücadelesine güvenli ve soluklu bakmak olanağı sağlayacaktır.

Sınıf ve kitle hareketindeki zayfılığın öteki yüzü

Sınıf hareketi ve emekçiler cephesinde güncel durum görünürde fazlasıyla umut kırıcıdır. Fakat bu görüntüye aldanmak aldananları temelsiz bir karamsarlığa ve bunlar sol siyasal oluşumlarsa eğer, kaçınılmaz biçimde tasfiyeci savrulmalara da götürür.

Kendini tekrarlayan ve elle tutulur herhangi bir sonuç yaratmayan kitle eylemleri çizgisi, burjuvazinin uşağı durumunda olan ya da ona tam teslimiyet çizgisinde hareket eden sendika bürokrasisi tarafından sınıf ve kitle hareketine kurulmuş en büyük tuzak durumundadır. Bu eylem çizgisi, eylem içerisindeki kitlelerin kendine olan güvenlerini ve mücadele yeteneklerini geliştiren, birlik, dayanışma ve örgütlenmelerini güçlendiren değil, tersine, tüm bunları zayıflatan ve parça parça tüketen bir etkide bulundu bugüne kadar.

Bugün bu çerçevedeki eylemliliklerin işçileri ve kamu emekçilerini artık yorduğu, dahası onlarda bir güçsüzlük ve çaresizlik ruh haline yolaçtığı bir olgusal durumdur. Fakat bu aynı olgunun gerisinde, sendika bürokrasisine derin bir güvensizlik ve onların inisiyatifine dayalı eylemlere giderek büyüyen bir inançsızlık da vardır. Bu ise tutarlı ve güvenilir önderlik arayışlarını besleyen bir durumdur. Yanısıra, kitlelerin kendi iç birikim ve dinamizmlerinden gelen eylemler için uygun koşulların adım adım oluşması ve

olgunlaşması demektir.

Dönemin gerçek devrimcileri, somutta komünistler, mevcut durumu, umutsuzluk ve kitlelere güvensizlik nedeni haline getiren tasfiyeci yaklaşımların ve yakınmaların aksine, işçilere ve emekçilere güven veren ve onlara çıkış yolu gösterebilen enerjik bir çalışmanın olanağı olarak görmeli ve değerlendirmelidirler.

Reformist akımların güçten düşmesi

Bu bizi yeniden sol hareketin mevcut durumuna getiriyor. Dönemin tüm gelişmeleri devrimci ve reformist kanatlarıyla geleneksel sol akımları ezmekte, bunaltmakta ve onlarda sürekli bir biçimde güç ve moral kaybına yol açmaktadır. Reformist akımların tüm hesapları ve umutları rejimin yumuşaması beklentisi üzerine kuruludur. Oysa Türkiye, sonu gelmez krizler ülkesi olarak, sosyal çelişki ve çatışma etkenlerinin döne döne güç kazandığı bir yerdir. Temel önemde bu olgusal gerçek ise burjuvaziyi, yumuşama bir yana, baskı ve terör rejimini daha da güçlendirme zorunluluğuyla yüzyüze bırakmaktadır.

Öte yandan, rejimin devrimci akımları ezme ve teslim alma politikası, son zindan direnişi sürecinde de görüldüğü gibi, beraberinde sıradan ilerici demokrat kuruluşları bile kapsayan bir baskı ve terör uygulaması getirmektedir. Doğal olarak bundan reformist sol da yer yer payına düşeni almakta, bu da onu daha geri ve teslimiyetçi konumlara itmektedir. Bu gelişme ise reformizmi güçten düşüren bir etkide bulunmaktadır. Zira düzenin basıncına bu denli kaba teslimiyet, içlerinden bir kısmı hala bir ikiyüzlülük örneği olarak devrimcilik iddiasında bulunan bu akımların maskesini de indirmekte, gerçek konumlarını gözler önüne sermekte, bu da onları itibar ve güç kaybına sürüklemektedir. Bu çerçevede, reformist sol akımların son zamanlarda iyice itibarsızlaşması ve sürekli güç kaybetmesini, son bir yılın olaylarından, özellikle de zindan çatışmasının ayrıştırıcı ve kimlikleri yerli yerine oturtucu yönünden ayrı düşünemeyiz.

Bütün bunların ışığında, reformist solun eski gücünü ve etkisini yitirmesi anlaşılır bir durumdur. Türkiye gibi bir ülkede, sahte kimliklerin olayların akışına ve çatışmanın sertliğine dayanma gücü ve olanağı yoktur. Bu düzen kurumları için olduğu kadar sol akımlar için de böyledir. Hele ki, yenilgi dönemlerinin ezip pelteleştirdiği güçlere dayanan reformist sol akımlar için.

Tasfiyeci tahribatı göğüsleme görevi

Bir hayli zedelenmiş, erozyona uğramış devrimci-demokrat bir kimliğin düne kadar iyi-kötü taşıyıcısı olmuş geleneksel küçük-burjuva akımların, aynı sürecin altında ezilmelerinde de anlaşılmaz bir durum yoktur. '90'ların ortasında semt hareketlenmesinin sağladığı geçici soluklanmanın olanaklarını çoktan tüketen bu akımlar, o zamandan beri sürekli bir gerileme, zayıflama ve moral erozyon içerisindedirler. Son zindan süreci ise içlerinden bazılarının ideolojik ve politik açıdan tasfiyeci bir girdaba nasıl sürüklendiklerini gözler önüne sermiş bulunmaktadır. Bu gruplardan bazıları önlerini bile göremedikleri gibi, geleneksel direnişçi kimliklerini de hızla yitirmektedirler. Sol ve keskin bir söylemden sağ ve teslimiyetçi tutumlara savrulmaları için, yalnızca birkaç ayın olayları yetebilmektedir.

Her zaman vurgulayageldik; yenilenme ve kendini aşma yeteneği gösteremeyen bu gruplar, gerçekte tarihsel ömürlerini çoktan doldurmuş durumdadırlar. İçlerinden küçük-burjuva konumu belirli bir ısrarla tutma yeteneğini gösteren bir-ikisi hariç, ötekiler biraz erken ya da geç, kaçınılmaz bir biçimde tasfiye olacaklardır.

Komünistler olarak biz bunu anlaşılır buluyor ve olağan karşılıyoruz. Bizim için önemli olan; devrimci direnme çizgisini

güçlendirerek ve güven veren bir çekim merkezi oluşturarak bu tasfiyeci sürecin etkilerini sınırlandırmak, bu arada mümkün olduğu ölçüde hala diri kalmayı başarabilen güçleri/kadroları partinin devrimci çizgisine kazanmaktır.

Tasfiyeci sürecin panzehiri sınıf ve kitle hareketindeki gelişmedir

Tasfiyeci bir batağın içerisinde umutları ve güçleri tüketen Kürt hareketi içinse söylenebilecek olan kısaca şudur: Kürt hareketi içinde köklü bir iç hesaplaşmanın ve ayrışmanın yaşanması, böylece devrimci çıkışların önünün açılması, Türkiye'nin genelinde sınıf ve emekçi hareketinin gelişme gücü ve temposuyla sıkı sıkıya bağlantılıdır. Bu açıdan, bugün Kürt hareketi bünyesindeki emekçilere yapılabilecek en büyük yardım, genel devrimci görevlere yüklenmek, özellikle de sınıf hareketinin halen sıkıştırıldığı cendereyi parçalamasını kolaylaştıracak bir çaba içinde olmaktır. Bunun ötesinde, ideolojik mücadele, teslimiyet ve tasfiye sürecinin teşhiri ve katı gerçeklerin gözler önüne serilmesi mücadelesi elbette kesintisiz bir biçimde sürdürülmek durumundadır.

Şunu da ekleyelim ki, teslimiyet ve tasfiye çizgisinin iflasının herkes tarafından görülebilir hale gelmesi, kendi başına bu cephede devrimci ayrışmalar ve çıkışlar için yeterli değildir. Bu kadarı en fazla hareketin en diri kadrolarının devrimci yönelişini kolaylaştırabilir. Fakat tersinden, taban kitlesinin geniş kesimlerinin umutsuzluk içerisinde dağılmasına yol açan bir etkide de bulunabilir. İşçi sınıfı ve emekçi hareketindeki genel gelişme bunun önüne geçebilecek biricik gerçek olanaktır, boş hayallere kapılmamak için bunu hep gözönünde bulundurmak gerekir.

Günü kurtarmak değil geleceği kucaklamak

Partimiz dönemin tablosunu böyle görmekte, kendi güncel görev ve sorumluluklarına da buradan yaklaşmaktadır. Mevcut tablo altında ezilmek bir yana, onu bütün bir gerçekliği içerisinde yüreklilikle kavramakta, görevlere her zamankinden daha büyük bir enerjiyle sarılarak, devrimci çıkış yolu hazırlama misyonuyla hareket etmektedir.

Tam da öngörüldüğü gibi, devirmeyen darbe güçlendirdi; yeniden inşa sürecinde katedilen mesafe, partimizi sınıf hareketine ve genel devrimci mücadeleye karşı sorumluklarını her açıdan daha güçlü bir biçimde üstlenecek bir noktaya getirdi. Solda tasfiyeci süreçlerin derinleştiği bir zaman kesitinde, kendini yeniden örgütleyerek devrimci sınıf mücadelesi görevlerini daha etkin ve çok yönlü olarak üstlenecek bir hazırlık düzeyine ulaşmayı başarmak, doğal olarak bir rastlantı değildir. Partimizin teorik temeli, ideolojik çizgisi, taktik açıklığı, örgüt birikimi ve geleneği, ve tüm bunlardan kaynaklanan moral gücü, bu başarıyı olanaklı kılmıştır.

Sınıf ve kitle hareketinin mevcut durumu ile sol hareketin iç karartıcı tablosu sorumluluklarımızı daha yakıcı hale getirmektedir. Bu sorumlulukları cesaret ve güvenle omuzlayacağız. Sorunumuz günü kurtarmak değil, fakat geleceği kucaklamaktır. Bu devrimci bakışaçısı, güncel durumu ve olanakları en iyi bir biçimde değerlendirebilmenin de temel önkoşuludur. Geleceği kucaklamak, gündelik kaygı ve beklentilerden uzak bir biçimde, geleceğe yönelik sabırlı ve soluklu bir çalışma da demektir. Başarının güvencesi bu bakışaçısında, buna dayalı çalışma tarzındadır.

Kitle hareketindeki gündelik dalgalanmalara, iniş-çıkışlara hiçbir biçimde takılmamalı, buna ilişkin beklentiler içerisinde olmamalıyız. Kitle hareketinin mevcut tablosu, zaman zaman umut veren ve hareketin kendini aşabileceği izlenimi yaratan bazı çıkışlar sayılmazsa, son on yıldır kendini yineleyip duran kısır bir tablodur. Kendiliğinden büyük bir patlama ya da etkili bir devrimci önderlik müdahalesi olmadıkça, bu tablo değişecek gibi görünmemektedir.

Bunlardan ilkine, kendiliğinden bir patlamaya, umut bağlamak ve eli böğründe böyle bir olanağı beklemek bizim sorunuz olamaz. Kaldı ki, ortaya çıktığında böyle bir olanağı etkili ve başarılı bir biçimde değerlendirebilmenin zorunlu temel koşulu da, yine önden iyi bir hazırlık çalışması içinde olmaktan geçmektedir. Bu ise bizi kendiliğinden ikinci duruma, yani devrimci önderlik müdahalesinin özel önemine getirmektedir. Etkili ve sabırlı bir hazırlık çalışmasıyla özellikle sınıf kitleleri içerisinde adım adım güç, etki ve mevzi kazanmak zorundayız. Mevcut kısırlıktan ve açmazdan tek gerçek çıkış yolu olarak, devrimci sınıf çizgisi ve programına işçileri ve emekçiler kazanmak zorundayız.

Teorik temelimiz, ideolojik kimliğimiz, bunların tarihi devrimci alternatif olarak somutlanmış biçimi olan programımız, ortaya koyduğumuz iddianın, üstlendiğimiz misyonun temel güvencelerinden biridir. Fakat bunu devrimci taktik ve örgüt alanındaki üstünlüklerle bütünleştirebildiğimiz oranda, partimizi sınıfla gerçek manada buluşturabilir ve böylece devrimci gelişmeyi güvence altına alabiliriz.

Taktik alanda ve örgütte yoğunlaşma

Teorik temelimiz, ideolojik kimliğimiz, bunların tarihi devrimci alternatif olarak somutlanmış biçimi olan programımız, ortaya koyduğumuz iddianın, üstlendiğimiz misyonun temel güvencelerinden biridir. Fakat bunu devrimci taktik ve örgüt alanındaki üstünlüklerle bütünleştirebildiğimiz oranda, partimizi sınıfla gerçek manada buluşturabilir ve böylece devrimci gelişmeyi güvence altına alabiliriz. Henüz zayıf olduğumuz bu alan doğallığında dikkatlerın ve enerjinin da yoğunlaştırılacağı asıl alandır. Kuruluş gündeminin özel ağırlığına rağmen parti kongresinin devrimci taktik ve örgüt sorunları üzerinde kapsamlı bir yoğunlaşma yaşaması, bu çerçevede bir rastlantı değildir.

Bu iki sorun organik bir bütünlük de oluşturmaktadır. Dönemsel devrimci görevleri kucaklayan isabetli ve etkili bir taktik çizgi izlenmeksizin, örgütsel ve dolayısıyla kadrosal gelişme olanaklı olamaz. Bunun tersi de aynı ölçüde doğrudur. Etkili bir devrimci siyasal çalışma için güçlü bir örgüte ve sağlam kadrolara sahip olmak zorundayız. Fakat güçlü bir örgüt ile sağlam kadroları da ancak etkili, sistematik ve çok yönlü bir siyasal çalışma içinde yaratabiliriz. Bu organik bütünlüğü kavramak önemlidir. Bugünün koşulları ve ihtiyaçları içerisinde bu ikisi arasında ayrım yapacak, birinden birine ağırlık tanıyacak durumda değiliz. İkisi de aynı ölçüde öncelikli ve yakıcıdır; çözümleri ise biribirine sıkı sıkıya bağlıdır, içiçedir.

Sınıf çalışmasında araç ve yöntem zenginliği

Sınıf çalışmasında yeni ve bu kez sonuç alıcı bir yüklenme çabası içindeyiz. Burada en önemli güncel sorun, sınıf kitlelerini etkilemenin ve örgütlemenin çok yönlü olanaklarını birarada başarıyla kullanabilmektir. Bunu araç, yöntem ve biçim zenginliği olarak da kavrayabiliriz. Sınıf çalışmasında tek biçimliliğe, salt belli araçlara ve yöntemlere takılıp kalmak, kendi başına bununla yol alınabileceğini sanmak, geçmiş sınıf çalışmamızın en zayıf yanıydı.

Bir takım yeni araçlar ve biçimler denediğimiz şu dönemde, kendi başına bunlara büyük anlamlar ve işlevler yüklemek; sınıf çalışmasına tüm cepheler üzerinden ve olanaklı, döneme uygun düşen tüm araçlarla yüklenmemek, bizi geçmişin kısırlığı ve sonuçta başarısızlığı ile yüzyüze bırakır. Devrimci taktikte ustalaşmak, bir yanıyla da, çalışma ve mücadele araç ve yöntemlerinde bu zenginliği kavramak, somut olarak

geliştirmek, bunları dönemin koşullarına başarıyla uygulayabilmektir.

Başarıyla kadrolaşmanın önemi ve aciliyeti

Görevlerin başarıyla üstlenebilmesi için örgütsel yapımızı güçlendirilmesi ve kadrolaşmanın önemi özel bir açıklama gerektirmiyor. Ama burada kadrolaşmanın önemini ve aciliyetini özellikle vurgulamak istiyoruz. Konuya ilişkin değerlendirmelerimizde hep ifade edilegeldiği gibi, kadrolaşma kendi başına insan kazanmak değil, bu insanları parti çalışmasının ve mücadelesinin ihtiyaçlarına göre eğitmek, dönüştürmek ve hazırlamaktır. Bugün bu açıdan ciddi sorunlarımız var. Saflarınıza sürekli yeni, genç ve deneyimsiz insanlar akmaktadır. Fakat bunların parti içinde ya da çeperinde örgütlenerek eğitilip kadrolaştırılması sorunu, hala ciddi bir yetersizlik alanı olarak durmaktadır önümüzde. Bunda yeterli başarıyı sağlayamamak, parti örgütlenmesini geliştirmeyi güçleştirmekte ve dolayısıyla da görevlerin daha etkili bir biçimde üstlenilmesini zora sokmaktadır.

Bu, bu dönem üzerinde özellikle durmamız gereken bir sorundur. Zamanında kucaklanamayan, çok yönlü teorik ve pratik, politik ve örgütsel, legal ve illegal eğitimden ve deneyimden geçirilemeyen parti militanlarının gelişimi zaafa uğramakta, sonuçta bu insanların bir kısmı ya kaybedilmekte, ya da imkandan çok soruna dönüşmektedirler. Kadrolaşma alanındaki yetersizliğin örgütsel darlıkla sıkı sıkıya bağlı bulunduğunu, fakat tersinden de, başarıyla kadrolaşamamanın örgütsel gelişme ve yetkinleşmeyi zora soktuğunu bilmek, buradaki içiçeliğin bilinciyle sorunun çözümüne yüklenmek durumundayız.

Saldırıları göğüsleyerek ilerleyeceğiz

Bütün bu görevleri üstlenmeyi ve bütün bu sorunları çözmeyi, burjuva rejiminin çok yönlü ve tümden tasfiye etme hedefine yönelmiş kesintisiz saldırıları altında başarmak durumundayız. Son bir yılın olayları, özellikle de hücre saldırısı üzerinden sahnelenen vahşet ve gösterilen kararlılık, rejimin devrimci hareketi devrimci kimlik yönünden ezmek niyetini gözler önüne sermiştir. Bu olaylar, tam da devletin gizli Siyaset Belgesi'nde öngörüldüğü çerçevede, ehlileştirip teslim alınmış, düzenin icazet sınırlarına mahkum edilmiş bir sol yaratma politikasının anlamını somut olarak ortaya koymuştur.

Partimiz devletin bu niyetleri ve hesapları konusunda yeterli açıklığa, düşünsel ve moral hazırlığa sahiptir. Türkiye'de devrimciliği bitirmek, burjuva gericiliğinin boş bir hayali, gerçekleşmeyen bir umudu olarak kalacaktır. Partimiz, devrimci tarihimizin bu alandaki birikimlerinin mirasçısı ve günümüzdeki taşıyıcısı olarak devrimci kimliği ayakta tutmakla kalmayacak, bunu sınıf devrimciliği şahsında ileri ve tutarlı bir düzeye de yükseltecektir. Bugüne kadarki tutumu ve pratiği, bunun daha şimdiden yeterli kanıtlarını sunmaktadır.

Sorunun bu yönüyle ilgili tüm bu açıklığa rağmen, dahası bu açıklığın da bir gereği olarak, rejimin saldırılarını göğüslemek, bunu güvenceye alacak bir politik ve örgütsel konum ve tutum içinde olmak, günün bir başka temel görevidir. İllegal örgütsel temelimizi büyük bir dikkat ve özenle koruyacağız, geliştirip güçlendireceğiz. Aynı şekilde, legaliteden de etkin ve yaratıcı bir biçimde, çok yönlü olarak mümkün mertebe yararlanacağız. Bu ikisini başarıyla birleştirip bütünleştirmek başarının zorunlu koşuludur. Bu hayati sorunun bilincinde olarak ve bu bilinci derinleştirip kökleştirmek üzere, partimizin bu alandaki düşünsel birikimini ve pratik deneyimini döne döne yeniden incelemek ve pratik gerekleri konusunda en büyük dikkati ve özeni göstermek durumundayız.

EKİM

İşçi-emekçi platformları üzerine

Deniz Yılmaz

Tarihinin en kapsamlı yıkım programlarından biriyle yüzyüze olan işçi sınıfı, tüm mücadele birikimi ve isteğine karşın, bu saldırı karşısında sendika bürokrasisinin ihanet barikatını aşamamaktadır. Bundan dolayı özellikle şu dönem bir çaresizlik içerisindedir. Sınıf kitlelerine devrimci bir çıkış yolu gösterilememesi halinde, mevcut olanakların kaybedilmesinin yanısıra, yaşanan tahribat derinleşecek, hareket daha geri bir noktaya düşme riskiyle yüzyüze kalacaktır.

Sınıf hareketindeki tıkanıklığı aşma girişimleri

Sınıf hareketinin bugün acil ihtiyacı, sermayenin yıkım saldırısına karşı, sendikal ihaneti de aşmayı önüne koyan bir mücadele programı ve bu programı ete-kemiğe büründürecek bir örgütlülüktür. Böylesi bir mücadele programı ve örgütlülüğün yaratılması görevi temelde sınıf devrimcilerinin omuzlarındadır. Birleşik bir mücadele arayışı içerisinde olan, ama çaresizlik ve örgütsüzlük nedeniyle hareketsiz kalan sınıf güçlerini birleştirmek ve geniş sınıf kitleleri karşısına gerçek bir alternatif programla çıkarmak, sınıf devrimcilerinin güncel ve temel önemde bir sorumluluğudur.

Sınıf devrimcileri bu sorumluluğun gereği olarak, uzun süredir mevcut ihtiyacı kucaklayacak belli girişimler içerisindedirler. Krizin faturasını ödemeyi reddetme tutumunu sınıfın acil istemleri ile birleştiren dönemsel bir taktik politikanın somut ifadesi olarak, işçi-emekçi platformları çalışmasını önlerine koymuşlardır. Devrimci sınıf politikasını ileri işçi ve emekçiler içerisinde yaymak ve sınıfın ileri-öncü unsurlarını bu eksende birleştirerek harekete geçirmek çerçevesinde başlatılan girişimler, bu yönlü çabaların somut ifadeleridir.

Platformlar, tüm eksiklikleri ve zayıflıkları bir yana, sınıf ve emekçi hareketi için nasıl da yakıcı bir ihtiyaç olduğunu pratikte daha şimdiden kanıtlamıştır. Halihazırda çalışma kendi sınırlarını aşan bir etki yaratmış, farklı güçleri bu çalışma etrafında birleştirmiştir. Bu durum, güç olunarak politika yapılmaz, politika yapılarak güç olunur bakışının bir doğrulaması olmuştur. Elbette bunu, sınıfa dönük taktik politikasını, kendi dar ihtiyaç ve güçlerinden öteye, bizzat sınıfın ihtiyaçlarından hareketle belirleyen partili kimliğin yeni bir başarısı saymak gerekir.

Buraya kadar söylenenler, partinin dönemsel taktik politikasının doğruluğunu ve bu politikanın sınıf hareketinin ihtiyaçları açısından ne derece yakıcı bir öneme sahip olduğunu vurgulamak içindir. Oysa, kendi içerisinde elde edilen sınırlı başarılara karşın, halihazırda platform çalışmaları, gerek ortaya koydukları etkinlik ve eylemlilik kapasitesi açısından, gerekse sınıf hareketinin ihtiyaçlarına uygun bir yönelim ve mücadele çizgisi açısından kendisine yüklenilen işlevin oldukça gerisindedir.

Araçlar kesintisiz bir etkinlik süreci üzerinden işlevli hale gelir

Etkinlik ve eylemlilik kapasitesi açısından mevcut zayıflık bir yere kadar anlaşılırdır. Fakat yönelim ve yürünülen mücadele çizgisi açısından taşınan zayıflık, platform çalışmalarının önünü kesen, sınırlayan ve güdükleştiren bir rol oynamaktadır. Bunun sağlıklı çözümünün, platformların etkinlik ve eylemlilik kapasitesini de görülmemiş ölçüde arttıracağı ise açıktır.

Sözkonusu zayıflık, temelde; sınıf hareketinin ihtiyaçlarından yola çıkarak belirlenmiş bir taktik platformun, işlevine uygun bir yapıya, işleyişe ve pratik etkinliğe kavuşturulamamış olmasıdır. Bunun başarılması, yaşanan zayıflık ve sorunların aşılması acil bir gerekliliktir. Çünkü, sınıf kitlelerinin yaşadığı çaresizlik tablosunu değiştirmek iddiasıyla yola çıkmış bir

girişimin boşa düşmesi, sınıfın ileri unsurlarında umutları daha çok kıracaktır. Bunun kendisi ileri-öncü işçilerin gözünde devrimci sınıf çizgisini de tartışmalı kılacaktır.

"Güç olunarak politika yapılmaz, politika yapılarak güç olunur" bakışı, bugün platform çalışmalarına da rehber edilmek durumundadır. Yaşanan sorunun çözümü de, bu bakışın çalışmalarınıza ne denli egemen kılınıp kılınamayacağına yakından bağlıdır. Sınıfın ihtiyaçlarından hareketle belirlenmiş dönemsel bir taktik platform, eğer siyasal ve örgütsel etkinliğini yine sınıfın ihtiyaçları üzerinden planlayıp örgütleyemezse, daralma, güdükleşme, giderek de tümden işlevsizleşme riskiyle yüzyüze kalacaktır. Öncü işçi platformu sıfatını taşıyan bir örgütlülük, sermayenin saldırılarına karşı ve sendikal ihaneti etkisizleştirme yönünde pratik bir mücadele programı ile sınıf kitlelerinin karşısına çıkamıyorsa eğer, bu platformun yaşama şansı zaten olamaz. Geniş sınıf güçlerine ulaşamamak ve sınıfın gündemine girememekle kalmaz, eldeki birikimi yitirme sorunuyla da yüzyüze kalır. Şu gerçek unutulmamalıdır: Mücadele örgütleri ancak bir mücadele sürecinin ürünü olarak doğabilirler ve bir mücadele süreci üzerinden yaşamlarını süreklileştirebilirler.

İşçiler kendi ihtiyaçlarına yanıt verebileceğini hissettikleri oranda, bu türden girişimlerin örgütlenmesine istekle ve güvenle katılmaktadırlar. Yine bu girişimler, sınıf hareketinin ihtiyaçlarına yanıt olabildikleri oranda, gelişip güçlenebilmektedirler. Platformlar, sınıfın ileri öncü güçlerinin temel sorunları etrafında birleştikleri bir mücadele örgütü olma amacını taşıyorlarsa, ancak bu işlevlerine uygun hareket edebildiklerinde sınıf kitlelerinin ilgisini kazanmayı başarabilirler.

Platformlara gösterilen ilgi belirgin bir arayışın ifadesidir

Konuyu çalışmaların pratik seyri ve çalışmalara katılan işçilerin ilgisi üzerinden biraz daha açalım.

Başlatılan her platform girişimi, hem bu girişimi başlatan güçlerimiz, hem de platform çalışmalarına katılan sınıf güçleri tarafından büyük bir heyecanla karşılanmıştır. Sınıfa dönük bir taktik silaha sahip olmak, beraberinde, sınıf kitleleriyle bağ kurma ve onları harekete geçirme olanağını getirmiştir. Bu girişimler sayesinde birçok işçi politik çizgimiz doğrultusunda seferber edilebilmiştir. Kendi güçlerimizin bu adımı heyecanla karşılaması bundandır. Platform çalışmaları ile bağ kurulan işçiler ise, ihtiyacını büyük bir yakıcılıkla duydukları sorunun çözümünü gördükleri yerde, benzer bir heyecanla, platform çalışmalarına güvenle katılmışlardır.

Bunu anlamak için sınıf kitlelerinin yaşadıkları duruma bir kez daha bakalım. Bugün konuştuğumuz hemen her işçi, mücadele etmek gerektiğini söylemekte, sendika ağalarının ihanetçi kimliklerini net bir şekilde ifade etmektedirler. Çözüm olaraksa, hemen tüm işçilerin kafasında birleşmek fikri vardır. Ama bu nasıl olacaktır sorusunun yanıtı kafalarda açık değildir. Bu belirsizliğin bir yönü de sınıf kardeşlerine güvensizlik olarak kendisini göstermektedir.

İşte biz, tam da sınıf kitlelerinin yaşadıkları bu tablo üzerinden başlattığımız girişimlerle, işçilere, haydi saldırılara ve sendikal ihanete karşı birleşiyoruz deme meşruluğunu buluyoruz. İşçilere ne denli başarılı ve tok bir biçimde bu iddiamızı götürebilirsek, gösterdikleri ilgi de o denli büyük oluyor. Bu nedenledir ki, platform çalışmaları kısa sürede birçok ileri öncü işçiyi bünyesine katabilme başarısı gösterebiliyor. Sonuçta, ihtiyaçlarına yanıt bulduğunu hisseden işçiler harekete geçiyor, çalışmada inisiyatif ve görev alıyorlar.

Bu, esasında platformların nasıl gelişip güçleneceği, nasıl ileriye taşınacağı sorusunun yanıtını da vermektedir.

Örgütlülükler ihtiyaca yanıt verdikleri ölçüde gelişebilirler

İşçiler kendi ihtiyaçlarına yanıt

verebileceğini hissettikleri oranda, bu türden girişimlerin örgütlenmesine istekle ve güvenle katılmaktadırlar. Yine bu girişimler, sınıf hareketinin ihtiyaçlarına yanıt olabildikleri oranda, gelişip güçlenebilmektedirler. Platformlar, sınıfın ileri öncü güçlerinin temel sorunları etrafında birleştikleri bir mücadele örgütü olma amacını taşıyorlarsa, ancak bu işlevlerine uygun hareket edebildiklerinde sınıf kitlelerinin ilgisini kazanmayı başarabilirler. Aksi durumda, başlangıçta mücadeleyi örmek için bir araya gelen işçiler de, platformun ihtiyaçlarından uzak bir yapılanma olduğunu görüp uzaklaşacaklardır.

Nitekim mevcut çalışma ve girişimlerimizin karşılaştığı en temel sorun halihazırda bu alanda yaşanmaktadır. İlk etapta platform ihtiyacı üzerinden yapılan çağrılarla ulaşılan olanak ve güçlerin, bu platformlar işlevine uygun bir mücadele çizgisi ve programı, buradan gelen somut hedeflere sahip olamadıkları yerde, daralmaya ve güdükleşmeye başlaması son derece doğaldır. Bu temel önemde nokta unutulmamalıdır.

Sınıf kitleleri saldırılar, sendikal ihanet ve bunun karşısında birleşmek gerekliliği konusunda belli bir bilinç açıklığına sahiptirler. Dolayısıyla yalnızca bu sorunları yineleyip duranlarını işçileri kazanma şansı olamaz. Platform gibi bir mücadele örgütü iddiasıyla çıkıp da bu işçilerin zaten bildiği bir takım gerçekleri yinelemekten öteye gidemeyenler ise, işçiler tarafından ciddiye alınmaz. Hatta şimdi bile bazı işçiler, "biz bu tür çalışmaları çok gördük, bu tür platformlar bir ihtiyaç ama artık güvenimiz kalmadı" diyerek, çalışmadan uzak durabilmektedirler. Eğer platformlarla ortaya koyduğumuz iddianın gereklerini pratik özenle ve büyük bir enerjiyle yerine getiremezsek, işçilerin taşıdığı bu güvensizlik daha da derinleşecektir.

Somut hedeflere bağlanmış bir mücadele programının önemi

1 Mayıs'tan kısa bir süre önce kurulan platformlar hedeflerine 1 Mayıs'ı koymuşlar ve bu doğrultuda bir hazırlık programı çıkarmışlardı. Net bir hedef doğrultusunda sürdürülen çalışmalar belli bir canlılık ve etkinlik düzeyi ortaya çıkarabilmişti. Ancak bu platformlar 1 Mayıs sonrasında önlerine somut bir hedef koyamamış, bu nedenle belli sorunlarla yüzyüze kalmışlardır.

Sorunları aşmak, platform çalışmalarını hedefine uygun bir mücadele programı doğrultusunda yoğunlaştırmaktan geçmektedir. Hedefine bağlanmış bir mücadele programı ve buna uygun bir pratik faaliyetle işçilere güven verebilir, onların desteği ve katılımı sağlanabilir.

Herşey sınıfı partiye kazanmak amacına bağlanmalıdır. Sınıfın mevcut tablosu ile mevcut güç ve olanaklarımız düşünüldüğünde, bu oldukça ileri bir hedef olarak görülebilir. Ama salt dönemsel taktiğinizin gücüyle ve sınırlı çabalarla anlamlı sınıf güçlerini kısa sürede harekete geçirme başarısını gösterebiliyorsak, hedefe kilitlenmiş bir devrimci pratik çabanın üstesinden gelemeyeceği hiçbir şey olamaz. Yeter ki bu bilince sahip olalım, partili bir iddia ve sorumlulukla davranalım. Tersi durumda, sınıfı kazanma iddiası altı boş bir iddia olarak kalacaktır.

Güçlerimizin platformların işlevine uygun bir bilinç açıklığına ve buradan gelen bir inisiyatife sahip olmamaları, yaşanan sorunların temel nedenidir. Bilinç açıklığının olmadığı yerde bu tür platformlar ya 1 Mayıs'a endeksleniyor, ya onlara dar ihtiyaçlardan bakılıyor, ya da eldeki birikime güvensizlik duyuluyor. Hedefler konusundaki belirsizlik, beraberinde faaliyeti günü kurtarmaya dönük ele almayı getiriyor.

Bu açıdan, tüm güçlerimizin partinin dönemsel politikasını anlamak ve özürusemek planında bir çaba içerisinde olmaları gerekmektedir. Yine geçmiş deneyim ve değerlendirilmelerin gözden geçirilmesi ve döneme ilişkin dersler çıkarılması bir zorunluluktur. Yanısıra, parti yayın organları da bu sorunu döne döne ele almalı, yol gösterici çözümler sunabilmelidir.

Herşey sınıfı parti çizgisine ve önderliğine kazanmak için!

Sorulara yanıtlar...

İşçiler ve parti üyeliği

H. Fırat

Yoldaşlardan birinin bir sorusu var, söylediği özetle şudur: Burada parti üyesinin görevleri tanımlanırken, epey kapsamlı, bütünsel ve ideal bir devrimcilik tablosu konuluyor ortaya. Oysa mücadele içerisinde şu veya bu oranda samimiyetle yer alan ve partiye de katılmak isteyen parti sempatizanı işçiler çıkacaktır. Parti onların karşısına bu düzeyde bir devrimcilik beklentisiyle mi çıkacaktır? Onların başvurusunu buradaki koşullarla mı karşılayacaktır?

Yoldaş, doğal olarak şunları da ekleyebilirdi sorusuna: Bu, partiyi darlığa mahkum etmez mi? Bu yükümlülükler silsilesi, partinin kapısını proleter kökenli olanlara büyük ölçüde kapatmış olmaz mı?

Kriterler, koşullar ve parti üyeliği

Aslında parti üyeliği tanımı üzerinden söylenenlerin içinde bu yanıtlar açık ya da örtük bir biçimde var. Genel planda bir partinin temel üyelik kriterleri üzerine somut yorum, birkaç temel önemde öznel ve nesnel etkene bağlıdır. Bir, öznel bir etken olarak, öncelikle partinin büyüme ve olgunlaşma düzeyine; iki, nesnel bir etken olarak, içinden geçilen özel siyasal koşullara; ve üç, partiyi kuşatan dış koşullar anlamında yine nesnel bir etken olarak, sınıf mücadelesinin gelişme düzeyine ve seyrine...

Parti üyeliğine ilişkin asgari kriterlerin yorumu, başlıca bu üç temel etkene bağlı olarak ele alınır. Ve öyle dönemler gelir ki dedim, mücadelenin alevlendiği bir aşamada, şu veya bu fabrikadan partiye akan işçi grupları, içinde yönetici çekirdeklerin de olduğu geniş parti birimlerine dönüşür. Parti kapılarını saflarına sınıftan bu tür akışlara cesaretle açar. 1905 Devrimi döneminde Bolşeviklerin, parti örgütünün profesyonel omurgasını korumak kaydıyla, yarı-legal hale getirerek ve kitlesel çapta işçi akışlarına açarak, partinin örgütsel yapısında gündeme getirdikleri değişiklikleri bunu örnek verdim.

İşçi üye adaylarına karşı esneklik

İyi ama, partiye samimiyetle bağlı olmakla birlikte, daha çok bir profesyonel devrimcinin özellikleri olarak tanımlanan buradaki bir dizi yükümlülüğü yerine getiremeyen işçi başvuruları ne olacaktır sorusuna yine de yanıt gerekli denilecektir.

İşçi sınıfı devrimcileri olarak biz komünistler, işçi sınıfına ve işçi sınıfı saflarından çıkan devrimci bireylere elbette öncelikle güveniyoruz. İşçi sınıfı, içinden davaya bağlılıkta en sağlam militanları çıkartabilecek tutarlı devrimci tek sınıftır. Sınıfın saflarından çıkan devrimcilerin üstünlükleri ve zayıflık alanları da iyi kötü bilinmektedir; konuya ilişkin tartışmalarda sorunun bu yönü sıklıkla ortaya konulur.

Ama soruna daha somut, bugünkü durum üzerinden bakıldığında, sınıf hareketinin bugünkü geriliğine de bağlı olarak, bir partiye yakınlık duydukları halde, değil burada tanımlanan yükümlülükleri yerine getirmek, partinin herhangi bir organına girmekten kaçınabilen işçi sempatizanlar pekala olabiliyor. Partinin illegal örgütüne büyük saygı ve güven duyan, ama bu örgüt içinde yer almaya da pek ya da kolay kolay yaşamayan, çok sayıda iyiniyetli parti taraftarı işçi de olabiliyor, nitekim var da. Doğal olarak bunlar bu halleriyle parti üyeliğine kabul edilemezler.

Ama bunun dışında, partiye samimiyetle bağlı olan, partinin örgütsel denetimi altında çalışan çeşitli işçi üyeleri almakta temkinli davranmak bir yana bunları partiye girmeye cesaretlendirmek için özel bir çaba harcıyoruz, parti üyesi olmaları için onları özel tarzda teşvik ediyoruz. Bu konuda partinin dar kapıcı tavrı bir yana, tersine, işçi sempatizanların cesaretsizliği, kendilerini hazır hissetmemeleri, önümüze aşılması gereken bir engel olarak çıkıyor. Bunun gerisinde hiç de tüzükte yeralan

yükümlülükler silsilesi yok. Burada önemli olan, parti üyesi olmak isteyenin bu hükümlere uygun hareket etme isteğinde ve kararlılığında olmasıdır, buna ilişkin net bir irade beyanı ortaya koymasıdır. Bunun ötesinde bir engel yok.

Önemle altını çizdim, yeniden çiziyorum; parti, saflarına katılan üyelerini bu temel üzerinden eğitmek ve geliştirmekle yükümlüdür. Her bir üyenin başlangıçta bunu ne kadar yerine getirebileceği göreceli bir durumdur, kişiden kişiye değişir. Partinin düşünce yaşamına aktif bir biçimde katılmak, bir tüzük hükmüdür örneğin. Ama partinin düşünce yaşamına aktif olarak katılamayan bazı yerel yöneticiler bile olabilir pekala, böyle şeyler de mümkündür. Dolayısıyla, burada, tüzüğümüzün parti üyesinin görevleri bölümünde, sınıf bilinçli bir proleterin parti saflarına katılmasını engelleyebilecek herhangi bir hüküm yok.

Ne diyor tüzüğümüzün ilgili bölümünün örneğin b şıkkı? *"Parti çizgisini ve kararlarını hayata geçirmek için azami çaba harcamak."* Bir devrimci proleter bunu herkesten daha fazla yapmak potansiyeline sahiptir gerçekte. Buna gücü ve kapasitesi ne kadar yeter, bu ayrı bir mesele. "Azami çaba harcamak"; bu bir teşviktir, bir yol ve yön göstermedir, bir anlamda her parti üyesinin ulaşmakla yükümlü olduğu ideal partili düzeydir. Acaba partiyi büyütmek için bugün bir bütün olarak ne kadar "azami çaba" harcıyoruz? Tartışmaya açık ve yanıtı tek tek üyelerden öte bir sorudur bu.

Bizim insanlarda başlangıçta aradığımız en temel özellik, mücadelede ve partiye karşı inanç ve samimiyet, yanısıra gelişmeye açık olma isteği ve durumudur. Özellikle işçi üyelere karşı pozitif, onlar lehine bir hassasiyetimiz ve esnekliğimiz var, değil ki bu konuda darkapıcı ya da aşırı temkinli davranmak. Ama kuşkusuz peşinen büyük bir çekingenlik ifade eden, ben mevcut durumurula çok az şey verebilirim, bu nedenle de partinin samimi bir taraftarı olarak kalmak isterim diyen bir işçiye de, kalkıp herşeye rağmen gel, parti üyesi ol, denilemez. Denilirse bu zamanla partinin düzeyinin düşürür, devrimci kimliğini ve öncülük misyonunu zaafa uğratır.

Ama gelişmeye açık işçileri daha gelişmelerinin ilk safhalarında parti saflarına mümkün mertebe almak, sadece buradaki tüzük hükümlerinin doğru bir yorumu değil, partinin bu döneme ilişkin politikasının da çok özel bir tercihi olmak durumundadır. İşçileri cesaretle partiye almalı ve hızla bu örgütlü konum üzerinden eğitmeye bakmalıyız. Bizi boğacak, partimizin niteliğini zorlayıp düşürecek kadar bir işçi akını yok zaten bugün ortada. Biz cesaretle işçileri parti saflarına alırız ve en iyi biçimde eğitmeye bakarız. Bütün sorun parti sempatizanı işçilerin de bunu istemelerinde, bu konuda cesaretli davranmalarında.

"Kriterlerde titizlik" adına darlığa

Sempatizan militanlık ile parti üyeliği/parti kadrosu farklı durumları ifade etmekle birlikte, birbirleri ile bağlantılı kavramlardır da. Her sempatizan militan aslında potansiyel bir parti adayıdır. Bizim parti örgütlenmesine ilişkin kongre tartışmalarımızda; titiz davranmak adı altında partinin birçok sempatizan militanının partiye almamak, böylece aslında partiyi örgütsüzlüğe mahkum etmek zaafı sert biçimde eleştirilmektedir. Bu güya örgütsel titizlik adına yapılır. Ama biz böylece, çekirdeğimiz sağlam kalsın adı altında, sadece örgütsüzlüğe neden oluruz, parti örgütünün darlığını süreklileştiririz.

Bu sorun kongremizde etraflıca tartışılmış ve eleştirilmiştir. Burada parti örgütünü geliştirip yaymayı ihmal etme biçiminde bir temel zaaf olduğu vurgulanmıştır. Titizlik gibi görünen bu tutumun gerisinde, gerçekte partiyi örgütsel yapı olarak geliştirmemek gibi bir pasifliğin olduğu, son derece açık bir biçimde ortaya konulmuştur. Çevremizdeki insanları cesaretle partiye alalım ve aday üye yapalım, ama onları eğitmeyi de kendimiz için ciddi bir sorun haline getirelim denilmiştir. Cesaretle partiye alacaksınız ve sağlam bir örgütsel-siyasal yaşam içinde hızla eğiteceksiniz.

Alıyoruz, ama çok geçmeden problemli hale geliyor birçok yeni aday üye denilecektir. Bu itiraz ya da yakınmaya verilecek yanıt şudur: Demek ki sağlam ve sağlıklı bir örgüt yaşamı kuramıyorsunuz, dolayısıyla saflarınıza aldıklarınızı kendinize benzetemiyorsunuz. Böyle bir durumda ise,

elbette birçok yeni üye adayı problemli hale gelir, dahası bir süre sonra organınızı ve çalışınanızı geriye çeker, zaafa uğratır.

Yeni üye adayları başlangıçta, partiye alındıkları o ilk evrede, genellikle büyük bir iyiniyet ve heyacanın yanısıra, bundan da kaynaklanan potansiyel bir ilerleme gücü taşırlar. Partiye ilk katılan insanda partiye tabi olma, partinin çizgisi ve değerleri doğrultusunda kendini geliştirme isteği ve eğilimi vardır. Ama parti buna zamanında yanıt veremediğinde, bir süre sonra o insan sorun olmaya başlar ve parti için bir ağırlığa dönüşür. Partiyi geri çekmeye, kendi geri eğilim ve tercihlerini partiye dayatmaya kalkar, o zaman da ciddi bir problem haline gelir.

Böylesi durumlarda kalkıp, aman bu tür insanları partiye zamansız almanın sonuçları işte bunlar, gelip probleme dönüşüyorlar; bu nedenle bundan böyle sağlamlığından emin olmadıkça bu türden insanları partiye almayalım derseniz, partiyi yine aynı kısır döngüye, aynı darlığa ve örgütsüzlüğe mahkum edersiniz. Kendi kusurlarınızın ve yetersizliklerinizin faturasını partiye ve partinin genç ve deneyimsiz üye adaylarına kesmiş olursunuz.

Sempatizan militan konumu, partiye geçiş için bir ön aşamadır. Partinin görevi durmadan sempatizan militanından yeni üye adayı hazırlamak ve çıkarmaktır. Bunun yapamayan bir parti, kadrolaşamıyor, kendini örgütsel yapı olarak geliştirme sürecinde ciddi zaaflar yaşıyor demektir.

Parti üyeliği ve kadrolaşma

Parti üyesi ile kadrosu da, birbiriyle bağlantılı olmakla birlikte, tümüyle özdeş kavramlar değildir. Parti üyesi, tüzükte tanımlanmış koşullar çerçevesinde partiye kabul edilmiş kişidir. Bu koşullarda partiye alınmış her kişi, parti hukuku içerisinde, parti aday üyesi ya da üyesi konumunu kazanmış kişi demektir. Parti kadrosu ise, bu hukuksal çerçevenin ötesinde daha da somut bir anlama karşılık düşen bir kavramdır. Kadro politikası, kadrolaşma, kadrosal tercihler, deriz çoğu kere, çoğu durumda. Nedir bu kavramların somut anlamı? Siyasal yaşam sürekli bir gelişme ve değişim içersindedir. Koşullar değişiyor, kitle hareketinin gelişme seyri ve biçimi değişiyor, bu değişen koşullar içinde partinin gelişme düzeyi farklı olabiliyor. Parti kadrosu, bu değişimlere de bağlı olarak, parti çalışmasının somut yönelimine ve ihtiyaçlarına yanıt verebilecek tarzda eğitilmiş ve hazırlanmış, buna başarıyla yönlendirilebilmiş insan demektir.

Kadrolaşma, partiye samimiyetle gelmiş militan güçleri, partinin mücadele ihtiyaçlarına uygun olarak eğitmek, örgütlemek, düzenlemek ve donatmak demektir, bir yerde. Devrimci partilerin tarihlerinde; parti yükseliş döneminde kadro politikasında şuna dikkat etti , düşüş döneminde şuna dikkat etti denilir genellikle. Kitlelerin ileriye atıldığı dönemlerde şuna öncelik verildi, geri çekilme ya da durgunluk dönemlerinde ise buna, denilir. Dikkat edin, hep mücadelenin somut durumuna ve ihtiyaçlarına uygun olarak vurgu, dikkat ve tercih değişik alanlara kayıyor.

Parti kadro politikasında, görkemli bir yükselişin yaşandığı bir dönemde, saflarına yeni üye adayları alırken, hem cesur, ama hem de dikkatli davranır. Çünkü her yükseliş bir dalgadır ve devrimci partilerin saflarına genel bir akışı kolaylaştırır, bir yerde olağan genel bir eğilim haline getirir. Parti, hem bir yükselişin ortaya çok sayıda militan çıkaracağını, bunları kucaklaması gerektiğini bilir ve gözetir. Ama hem de yaşanmakta olan dalgaya herkesin kolayında bindiğini, bunun beraberinde partiye zayıf güçleri de taşıdığını bilir, bunu gözeterek, gerekli dikkat ve titizliği de gösterir. Bunlar, kadro politikasının, mücadelenin gelişmesine bağlı olarak ortaya çıkan incelikleridir.

Kadro, döneme ayak uydurabilen, partinin dönemsel yönelim ve ihtiyaçlarına göre eğitilip hazırlanmış, buna yanıt veren partili militandır. Örneğin bu dönemin başarılı kadrosu nedir bizim için? Örgütün güvenliğini titizlikle gözeten, devrimci iç yaşama başarıyla uyum sağlayan, çalışmada atak olduğu ölçüde sabırlı da olabilen, sınıfa politik ve pratik açıdan başarıyla yönelmesini bilendir. Bu dönemde bizim bu özellikleri kişiliğinde birleştirmiş kadrolara özellikle ihtiyacımız var. Kuşkusuz sorunun daha özel yönleri de var; bugünün somut koşullarında, bir illegal örgüt kadrosu ile bir açık alan kadrosundan beklentileri de bir ölçüde farklı

olabilir partimizin.

İşçiler ya da genel olarak parti sempatizanları, partiye katıldıkları andan itibaren bütün bunları asgari düzeyde yerine getirmeleri gerektiği düşünürlerse, tabii ki partiye girmeye cesaret edemezler. İşte parti tüzüğünün doğru yorumlanması ve kavratılması bu nedenle özel bir önem taşımaktadır. Örneğin bu türden konferanslar da, tüzük hükümlerinin doğru anlaşılması ve yerli yerine oturtulması için gereklidir, bu nedenle gündeme getirilmektedir.

Partinin öncü kimliğini korumalıyız

Sorulan soru kapsamında altı tekrar çizilmesi gereken bir nokta ise şudur. Mücadelenin yavaş yavaş temposunu yakaladığı, işçilerin politik mücadeleye daha rahat, daha bir istekli ve militanca katıldığı bir evrede, parti işçilere kapılarını cesaretle açar, işçi üye adayları lehine büyük bir esneklik gösterir.

Örgütsel biçimlerde katı olmamak gerekir. Örgütsel biçimler, her zaman mücadelenin gelişme düzeyine ve ihtiyaçlarına göre değişir, ölçüler de aynı şekilde. Ama bir parti öte yandan, burada sıraladığı şeyleri kadrolarına bir perspektif, bir gelişme süreci olarak vermeye de bakar. Biz bir işçiden peşin peşin bunları beklemeyiz, ama bir işçiyi saflarınıza aldığımız andan itibaren de, onu bu doğrultuda geliştirmeye çok özel bir önem veririz. İşçiden o noktada beklediğimiz nedir? Buna açık olmasıdır, partinin eğitici ve geliştirici müdahalesinin önünü kapatmamasıdır, asla hayır ben bu kadarına gelemem dememesidir. Sınıfın öncü partisinde yer alan, bu istek ve iradeyi ortaya koyan bir işçinin de bunu zaten dememesi gerekir. Henüz ya da yeterince hazır olmayabilir, onu hazırlayacak sabrı göstermek partinin görevidir. Ama kendini peşinen geri ve partinin kabul edemeyeceği tercihlerle sınırlayan üyeler için de yapabileceğimiz pek bir şey yok.

Yaparsak ne olur? Yaparsak, parti öncü düzeyini ve niteliğini adım adım yitirir, devrimci kimliği zaafa uğrar, bozulur. Ama öte yandan, parti güçlenip omurgasını sağlam biçimde kurduktan sonra, böyle bir gelişme aşamasında, saflarına daha cesaretle insan, özellikle de işçi ve emekçi üyeler alabilir. Sağlam bir omurgaya sahip olmadan, çok önemli değil, bunlar samimi işçiler, gelsinler, patimizin örgütsel saflarında yer alsınlar, ne de olsa bir işçi partisiyiz derseniz, çok geçmeden aynı samimiyet ve masumiyetle bu geri işçiler sizi geriye de çekerler. Bunun altında kalırsınız. Partinin devrimci öncü kimliği zaafiyete uğrar. Unutulmaması gereken temel nokta şudur; komünist partisi sınıfın devrimci öncüsüdür, saflarına üye alırken bu konum ve misyonunu belirleyici ölçü olarak almak durumundadır.

Pek çok şey geçici olarak kaybedilebilir, ama parti kaybedildi mi herşey kaybedilir. Örneğin dalga çekilir, işçiler bir dönem partiden uzaklaşırlar, biraz geri dururlar. Ama onların yarın, yeni bir canlanınada gerisin geri yeniden geleceklerinden de kuşku duymamak gerekir. Mücadele onları döne döne yeniden kendine çeker. Hani nasıl deniz tekrar tekrar dalgalanır durulur, yeniden dalgalanırsa, sınıflar mücadelesi ve kitleler alanı da bir bakıma böyledir. Ama parti apayrı bir sınıf örgütüdür, parti tüm öteki sınıfsal örgütlenmelerin üstünde olan devrimci öncü örgüttür. Tüm öteki sınıf örgütlerinin işlevlerini devrimci açıdan başarıyla yerine getirebilmelerinin de gerçek güvencesidir.

Bu nedenle partinin kendini iki anlamda özellikle koruması lazım. İlkin, devrimci kimliğini, bunun güvencesi olan devrimci ideolojik-politik çizgisini; ikinci olarak, örgütsel yapısını, özellikle de profesyonel örgütsel omurgasını korumayı başarabilmesi lazım. Partiler vardır; bir parça sağlam devrimci kimliğe sahiptirler, ama saldırılar karşısında kendini korumayı buna rağmen başaramayabilirler, örgütsel tasfiyeye uğrarlar. Partiler vardır; örgütsel olarak kendini korur, dahası geliştirirler, ama içinden bozulur, devrimci kimlikten uzaklaşır, zamanla bunu tümden yitirirler.

İşte parti, üyelik politikasını saptayıp uygularken, kendini, devrimci kimliğini ve fiziki örgütsel varlığını korumayı, dahası geliştirip güçlendirmeyi titizlikle gözetmek zorundadır. İşçi kökenli üyelere kapılarını açmaktaki esnekliği, öncü devrimci kimliğini korumaktaki titizlikle başarıyla birleştirmek zorundadır. Bu başarıldığında, ortada fazla bir sorun da kalmaz.

Sorulara yanıtlar...

Parti programı ve tüzüğünün değiştirilmesi sorunu

H. Fırat

Parti tüzüğünde, kongrede parti programı ve tüzüğünün değiştirilmesine ilişkin kararlar üçte iki oy çoğunluğuyla alınır, tüm öteki kararlar için salt çoğunluk yeterlidir, hükmü yer alıyor; buna neden gerek duyuluyor, diye soruyor bir yoldaş.

Program ve tüzük bir partinin temel metinleridir. Program ve tüzükler partinin nispeten uzun bir zamana yayılan inşa süreçlerinde ortaya çıkarılır; ama oluştukları andan itibaren de artık onlar partiyi şekillendirmeye başlar, demiştim, partimizin tüzüğüne ilişkin konuya başlarken. Partinin yaşamında bu denli temel önemde ve konumda yer tutan belgelerdir burada sözkonusu olan. Ciddi süreçlerin ve büyük emeklerin ürünü olarak ortaya çıkıyorlar bu belgeler, anlık tartışmaların ya da kısa süreli çabaların değil.

Biz partimizi 1998 Ekim'inde kurduk. 1987 Ekim'i üzerinde alırsanız, bu tamı tamına 11 yıllı bulan ve hayli uzun sayılması gereken bir çaba ve ona eşlik eden yoğun bir emek demektir. Biz bu 11 yıl boyunca birçok konuda sayısız yazı, makale, broşür ya da kitap yayınladık. Bunların bir kısmını kısa sürelere sığdırdık; deyim uygunsa, güvenle ama alabildiğine hızlı kalem oynattık bazı sorunlar üzerine. Öyle durumlar oldu ki, önsöz niyetiyle kaleme alınmış polemiklerden kitap ebatında teorik-politik metinler çıktı ortaya. Ama dikkat ediniz, bu aynı süre zarfında bir program ya da tüzük ortaya koyma yoluna gidemedik. Bu gücü ve güveni gösteremedik, buna cesaret edemedik. Bunun elbette bir anlamı vardı.

Devam ediyorum. Parti kongresi fiilen 4 ay sürdü, ön kongre süreciyle birlikte alındığında. Ama bu oldukça yoğun geçmiş 4 aylık kollektif çabanın sonunda bile biz ortaya bitmiş bir tüzük ve program koyamadık. Bütün o yoğunlaşmış tartışmalar rağmen, şimdi kitaplar halinde yayınlanan zengin, çok yönlü, birçok durumda derine inen, ayrıntıları irdeleyen tartışmalara rağmen bunu yapamadık. Bu, çok uzun süreçler, çok yoğun emekler anlamına geliyor.

Kongreye sunulmuş program taslağı üzerinden program, tüzük taslağı üzerinden tüzük tartışıldığı halde, kongrede bu tartışmalar ayrıca olgunlaştırıldığı halde, bu metinlerin yayınlanması kongre sonrasında yine de belli bir zaman aldı. Bu son gecikmenin gerisinde ek bazı etkenler var kuşkusuz, bunu saklı tutuyorum. Yenilen darbeler ve bunun öne çıkadığı önceliklerin özel bir rolü var bunda, bu gecikmede. Ama gene de gerçekte işin kendisini ciddiye almanın da küçümsenmeyecek bir rolü var. Biz partinin karşı karşıya kaldığı fiziki sorunlar karşısında program yayınını bir süre için geri plana ittik, bir tür rafa kaldırdık, ama raftan indirdiğimizde, yeni yüzyıla ve binyıla programımızın ilanıyla gireceğimiz sanıyorduk. *Ekim*'in Ocak 2000 başında çıkacak sayısında bunu yapabileceğimiz sanıyorduk. Oysa Mart ayında ancak yayınlanabildi program ve tüzüğümüz.

Bütün bunlar çok yoğun bir emek, çok titiz bir süreç anlamına geliyor. Bir yanıyla 11 yıl ve öteki yanıyla 4 aylık kongre çalışmaları ve kongreyi izleyen bir yılı aşkın süre... İşte böyle bir sürecin ürünü olan temel metinlerle yüzyüzeyiz biz, parti programı ve tüzüğü şahsında. Ancak bu sayede ve bu temel üzerinde, bunlar partiyi bağlayan, bütün öteki metinlerden ayrılan metinler konumu ve kimliği kazanıyor.

Sonra ne olur? diyeceksiniz. Ne olabileceğini bir varsayımla açıklamaya çalışayım.

Partimiz ilk kongresini yaptı. Parti bir

siyasal mücadelenin içerisinde saflarını genişletmek istiyor, kayıpları var, kazanımları var, büyümek istiyor. Diyelim ki bir sene içerisinde çok büyüdük. X sayıyla başladık, ikinci kongrenin hemen öncesinde 3X kadar üyeye ulaştık. Bu temsil edilme yetkisi olan üyelerinin üçte ikisi yeni olan bir parti kongresi demektir. Parti üyelerinin üçte ikisi saflara yeni alınmış. Demek ki eğitilmesi, donatılması, zorlu pratik mücadeleler için pişmesi gereken bir insan malzemesidir, burada sözkonusu olan. Parti hukuku, ayni anlama gelmek üzere tüzüğü, tüm parti üyelerinin eşit biçimde temsil edildiği bir parti kongresi tanımlıyor. Parti tüzüğünüz bu hakkı tanıyor, bu hakkın kulanımına hiçbir gerekçeyle tüzük dışı sınırlamalar getiremezsiniz.

Bu durumda, böyle hızla büyüyebilen, safları sürekli yenilenebilen bir partide, o partiyi vareden temel belgelerin öyle basit çoğunlukla değişemeyeceği gerçeğini de gözetmek gerekiyor, parti tüzüğümüzün yaptığı da budur. Partide istikralı bir çoğunluk olmadıkça, partinin temel belgelerinin iki yılda bir yapılan kongrelerde, her yeni kongre bileşeninin dilediğince değiştirmesine, ciddi bir parti imkan tanıyamaz. Program ve tüzük şahsında sözkonusu olan kendi temel belgeleri, bir bakıma anayasasıdır. Mesele basitçe ve kabaca budur, bundan ibarettir.

Tekrar ediyorum; biz yeri geldi bir ayda yüz küsur sayfalık kitaplar bile üretebildik. Ama şu program, küçük broşür ebatıyla 40 sayfayı bulmayan bu metin, ne kadar zamanımızı aldı bizim, ne kadar emeklere maloldu, bunun üzerine düşünmek bile kendi başına konuyu açıklamaya yeter.

Partinin şu anda hızla büyüme politikası, buna dayalı bir tercihi var. Saflarına durmadan cesaretle yeni insanlar alıyor. 6 ay sonra bu insanların çoğu üyedir. Bunların hepsi ikinci kongremizi belirleyecek bir irade ortaya koyacaklar. Nasıl olacak peki? Biz insanlarımıza bir yandan özgür düşünceyle yetiştirmeye çalışıyoruz; düşünen, sorgulayan, karar verebilen kadrolar olması için çabalıyoruz. Ama öte yandan da böyle bir sorun sözkonusu. Böyle bir bileşen partinin politikasını salt çoğunlukla değiştirebilir, partinin Merkez Komitesi de yanlış seçilebilir, olabilir. Bir sene sonra parti krize girer, olağanüstü kongre toplar, MK'yı yeniden seçer. Ama biz partinin programı ve tüzüğünü, topu topu 40 sayfa tutan şu kısa broşür metnini on küsur yılda zor ortaya çıkardık. Bunların 5-10 günlük kongrelerde, basit çoğunluklarla değiştirilmesi, bu ciddi bir devrimci parti ise, çok kolay göze alınması gereken bir mesele değil.

Bir partinin temelleri, dolayısıyla bunun ifadesi olan temel belgeleri çok kolay değişmemeli. Değişebilir, ama burada gerçekten istikrarlı bir çoğunluk olmalı, kıl payı çoğunluklarla olmaz bu iş. Bir partinin diyelim kongresine 20 kişi katılmış, 9 kişi parti çizgisini savunuyor, 11 kişi hayır, biz bu programı değiştirmek istiyoruz diyor, bu denli kolay olmamalı. Ama, artık bir partinin beynini, iradesini temsil eden 21 kişilik delege içerisinde 15 kişi bulunursa, bu istikrarlı bir çoğunluktur. Demek ki gerçekten parti programı ve tüzüğünde bazı şeyleri değiştirmeye ikna olmuştur. Sağlam gerekçeler vardır, sağlam bir fikir mutabakatı vardır, sağlam çoğunluktan bunu kastediyorum, salt çoğunluğa karşıt olarak. O zaman değiştirebilir, partinin önü tümüyle de kapalı değil.

- Ama diyelim ki üçte iki çoğunluğu bulamamak bir bölünmeyi dayatıyor partiye, bu durumda ne olacak?

Bunu iki türlü düşüneceksiniz. Bir, parti gerçekten devrimci açıdan kaynaşmış bir partidir, kendi içerisinde yoldaşça bir bütünlük içerisidedir, ama bazı yoldaşları içtenlikle bazı meselelerde ciddi farklı görüşlere sahiptirler. Mesele tartışılır, onlar üçte iki çoğunluk anlamında yeterli desteği sağlayamazlar, salt çoğunluk oluşturdukları halde. Kendilerine güvenirler, partide sağlam bir iç demokrasi, dolayısıyla tartışma ortamı vardır, bu durumda partiyi bölmeyi ya da partiden kopmayı hiç de gerekli görmezler, yalnızca bir sonraki kongreyi beklerler. Ama bunlar yoldan çıkmış, partinin mevcut çizgisinden zaten belirgin bir biçimde karşıt konuma geçmiş kimselerse eğer, bu durumda bölünme olur, hiçbir tüzük hükmü bunu zaten

ortadan kaldıramaz. Böyle bir durumda, salt çoğunluk olsa bile, 11'e 9 durumunu düşünün, azınlıkta kalan 9 kişi de partiyi bölme yoluna gider pekala.

Program için demiyorum, ama zaten tüzüğe çok sihirli işlevler yüklememek lazım. Tüzük herşeyi çözmez. Gerçekten bir partinin tüzüğü bir partinin önünde bir engele de dönüşebilir. Koşullar değişir, partinin şu veya bu konudaki şu veya bu görüşünü hızla değiştirmek mücadele açısından ciddi bir önem de taşıyabilir. Bazı insanlar partiyi savunmak adına, tüzüğün ilgili hükmüne de sarılarak, partinin önünü oradan tıkayabilirler de. Var bunun tarihte örnekleri. Ne olacağı o zaman belli olur. Yani bir sonraki kongre mi beklenir, kongrenin ardından yeni bir olağanüstü kongre mi hedeflenir (olağanüstü kongeyi davet etmek için şartlar çok ağır değil), bölünme mi olur, olayın kendisine, mahiyetine ve dolayısıyla önemine bağlı. Brest barışı onaylanmazsa, partiden istifa eder ve karşı parti kurarım diyor, Lenin. O da çözümünü öyle arıyor, ama kazanıyor partiyi, sorunu başka türlü çözüyor. Aynı zorlanma *Nisan Tezleri* sırasında var.

Devrimci bir parti yaşamı başarıyla ne kadar iyi kurulursa, devrimci parti gelenekleri, kültürü ne kadar iyi yerleştirilirse, bu sorunların çözümü de o kadar kolay olur, tam olmaz, ideal olmaz, ama kolay olur. Ama daha önce bir başka vesileyle üzerinde önemle durdum; partide demokrasi bir yerde de iç mücadele alanı demektir. Partide demokrasi derin bir kavganın zemini haline de gelir. Tüzük ona nasıl çare bulacaktır? Tüzük bir hukuksal formdur, siyasetin arkasından topallamak zorundadır. Bugünkü siyasal duruma ve tercihlere uyuyor. Ortam değişiyor, siyasetin değişmesi gerekiyor, hukuk onun önüne engel olarak çıkıyor. İç demokrasi, anlaşma, ikna etmeyle mi, yoksa çiğneyip geçmeyle mi mesele çözülür, bilemiyorum. Bir formülü yok bunun. Tüzüğümüzün öyle ideal bir çözüm olduğu iddiası da yok zaten partimizde.

Tüzük tartışmalarını okuyun, bu tür meselelerde tüzüğün yapabileceği bir şey yok, deniliyor. Daha en başta, tüzük ortaya konulurken, bizzat tüzük taslağı metni üzerine tartışmalarda bu böyle söyleniyor; çatışma o noktaya vardığı zaman tüzüğün hiçbir hükmü yoktur, kimse tüzüğe bağlı kalmaz deniliyor. Ama gene de bu tüzüğümüzün önemini azaltmıyor, onun temel önemdeki işlevini ortadan kaldırmıyor. Bu da yine aynı tartışmada vurgulanıyor ve açıklanıp gerekçelendiriliyor.

Biz mümkün mertebe tüzüğün ortaya koyduğu hukuksal çerçeveyi partimizin yaşamına bir düzen getirmek, bir normlar, değerler, kurallar sistemi, hak ve görevler, yetki ve yükümlülükler sistemi getirmek için en iyi biçimde kullanmaya bakarız. Bununla parti yaşamını olgunlaştırmaya bakarız. Bu konuda ne kadar başarılı olursak, ardından yaşanacak bu tür sıkıntıları çözmede de o kadar kolaylık elde ederiz.

Siyaset her zaman belirleyicidir, bunu söylemek ve vurgulamak durumundayım. Net bir biçimde ciddi sorunlar ortaya çıktığı koşullarda tüzüğün hükmü fazlaca kalmaz. Çok çok manevi bir dayanak olur; partide çatışan tarafların elinde, devrimcilerin ya da oportünistlerin elinde. Bazen tasfiyeci oportünizmin elinde parti tüzüğü bizi destekliyor diye bir silaha dönüşür, bazen partinin devrimci kanadının elinde aynı işlevi görür. Ama öyle kendi başına çok fazla da hükmü olmaz, siyaset belirleyicidir. Siyaset hukuksal kalıpları çiğner atar, iş çatışmaya döküldüğü zaman. Tüzük, parti yaşamı iyi-kötü normal seyrini izlediği zaman bir anlam taşır, bir işlev yerine getirir. Partinin kendisiyle en barışık olduğu zamanda bile, partinin bir ölçüye, bir kurallar sistemine, bir hak ve yetkiler tanımına ihtiyacı var, tüzük bunu yapıyor, bu işlevi yerine getiriyor. Tüzük partimizde iç mücadelenin ayrılmaya yolaçan bir çatışmaya varmadığı bir aşamada bize lazım. İş oraya vardığı zaman, tüzüğün hiçbir hükmü kalmaz, kimse tüzüğe de bakmaz.

Tüm bunlar tüzüğe ilişkin kongre tartışmalarında da yeterli açıklıkta yer alıyor. Ve orada örgütümüzün '90'lı yılların başında karşı karşıya kaldığı tasfiyeci saldırı üzerinden açıklayıcı bir örnek veriliyor. Deniliyor ki; ne tasfiyeciler tüzükte hakları

(Devamı s.20'de)

Küçük sanayi siteleri ve genç işçilerin sorunları

S. Umut

Kapitalizmin özellikle çocuk emeği üzerindeki vahşi ve yoğun sömürüsü küçük sanayi sitelerinde kendini açıkça gösterir. Buralarda farklı işler yapan birçok işyeri olmakla birlikte, çalışanların çoğunu çocuklar ve genç işçiler oluşturmaktadır. Kimi daha ilkokulu bitirmeden, kimi de bitirir bitirmez, daha çocuk yaşlarda en ağır ve sağlıksız işlerde çalışmaya başlar. İşyerleri, çalışma yeri olmaktan çıkıp dayatılan koşullarla tam bir sömürü cehennemi olmuştur işçiler için. İşveren içinse ucuz emek cennetidir.

Küçük sanayi sitelerinde sermayenin sömürü çarkları daha bir vahşi, daha bir ağır döner. İşçi iliklerine kadar sömürülür. Hiçbir sosyal hakkı olmadan, düşük ücretle, sigortasız, sendikasız, 13-14 saat, iş güvencesinden yoksun çalışan bir köleden farksızdır işçiler. Bu kölece çalışma koşulları yetmezmiş gibi bir de patronun dayağına, küfürüne, hakaret dolu sözlerine maruz kalırlar. Aldıkları sefalet ücreti dayatılan koşullarla burunlarından getirilir.

İş güvenliğinin ve koruyucu malzemelerin olmayışı, iş elbiselerinin verilmemesi, çalışan işçileri çoğunun deneyimsiz olması, belli bir iş eğitimine tabi tutulmamaları, sanayi sitelerinde iş kazalarının yoğun olmasının başlıca nedenidir. Hepsi birer cinayet olan iş kazalarında, her yıl yüzlerce işçi ölmekte veya sakat kalmaktadır. Sağlıksız ortamlarda çalıştıklarından, çoğu işçi meslek hastalıklarına yakalanmaktadır. Sigortalı olmadıkları için, işyerinin doktoru ya da hastanesi olmadığı için, acı ve sefalet içinde hastalığı ya da sakatlığıyla başbaşa kalmaktadır.

İşçiler genellikle bireysel yollarla sorunlarından kurtulmaya çalışırlar. Her işyerinde, her işçinin bu çalışma koşullarına karşı, patrona karşı bilinçsiz, tek başına bir karşı koyuşu, tepkisi vardır. Bu karşı koyuş ya da tepki, genellikle iş değiştirip başka bir işe girerek ortaya konur. Kimisi askere gidene kadar ya da bir vasıf kazanana kadar bu işkenceyi çekmeye razı gelerek, çalışmaya devam eder.

İşçilerin çalışma koşulları çok kötü olduğu gibi yaşam koşulları da aynı derecede kötüdür. Sermaye düzeni onları her alandan kuşatmaya almıştır. Düzenin saldırıları, kapitalizmin vahşi yüzü, iş dışı yaşamda da işçilerin karşısına çıkar. İş koşullarının ağırlığı, günlük yaşamın akışında onları robotlaştırır. Çalışma süresinin uzun, yorucu ve yıpratıcı olması, isteseler bile onlara hiçbir sosyal hak tanımaz. Yaşam, işyeri ve ev arasında tekdüze devam eder. Dinlenmeye, gezmeye, eğlenmeye, sanatla, sporla uğraşmaya, okumaya zaman bulamazlar. Gençliklerinin ve çocukluklarının en güzel yıllarını, kapitalizmin sömürü çarklarının arasında yitirirler. Ola ki zaman buldular, bu kez paraları yoktur. Yani insanca yaşamak için ne zamanları, ne de paraları vardır.

Düzen içlerindeki öfke ve isyanı söndürmek için alternatif adına tam bir alternatifsizlik sunar. Yoksulluk kokan gecekonduların çamurlu sokaklarında futbol oynamaktır tek lüksleri. Burjuvazinin geri ve yoz kültürü her yandan sarıp sarmalayarak, kuşatmaya almıştır yaşamlarını. Kapitalizm; içki, kumar, uyuşturucu, futbol, arabesk müzik gibi alternatiflerle girer gençliğin yaşamına. Kapitalizm kaderciliği, umutsuzluğu aşılayarak gerici, ırkçı, şoven, milli duyguları kabartarak, yozlaşmanın batağına iter genç bedenleri.

İşçiler arasında bölünme ve rekabet oldukça fazladır. Vasıflı-vasıfsız olmaları, ücret farklılığı, deneyim gibi unsurlar, bu bölünme ve rekabeti körükler. Ustabaşı-usta-kalfa-çırak gibi ayrımlarla, birbirleri üzerinde denetim ve hakimiyet kurmaya çalışırlar. Sorunlara karşı ortak hareket etme bilinci, mücadele ve örgütlenme bilinci zayıftır. Sorunlarını bireysel kurtuluş yollarıyla çözmeye çalışırlar.

İşçiler arasında bölünme ve rekabet olduğu gibi, işverenler arasında da bu vardır. Ancak bu kârları sözkonusu olduğunda ya da ihale alınken yaşanır. Atölyeler genellikle birbirine benzer işler yaptıkları için, bu işler ihale usulüyle alınır. En ucuz teklif veren ihaleyi kazanır. En ucuz teklif demek, işçiler için daha yoğun bir emek sömürüsüne tabi tutulmak demektir. Çalışma koşullarının daha da cehenneme çevrilmesi, yaşamlarının daha da köleleştirilmesi demektir. İşverenler hep bir ağızdan, ortak bir çıkar ve birliktelikle hareket ederler. Bu anlamda bir bölünmüşlük yoktur aralarında. İşçilere saldırı durumunda hep bir ağızdan tek bir ortak çıkarla hareket ederler.

İşçiler, çalışma ve yaşam koşullarının düzeltilmesi için verdikleri hak alma mücadelesinde, patronları örgütlü bir güç olarak karşılarında görürler. Patronlar hep birlikte hareket ederek, gerekirse ittifaklar yaparak, sömürüyü sürekli ve yaygın kılmanın koşullarını yaratarak, işçilerin birlik olmalarının, ortak mücadele etmelerinin önüne geçerler.

Küçük ölçekli sanayi sitelerinde mücadele etmek, oradaki gençliği kazanmak için buradaki örgütlenmenin olanakları her türlü araç ve yöntemle yaratılmalıdır. Emeğin vahşi ve yoğun sömürüsü var olduğu sürece, işçilerin bireysel karşı koyuşları da örgütlü, birleşik bir tepkiye dönüşebilir. Bunu potansiyel bir olanak olmaktan çıkarıp gerçeğe dönüştürmek, devrimci siyasal çalışmamızın temel amaçlarından biridir.

Küçük ölçekli sanayi sitelerinde mücadele etmek, oradaki gençliği kazanmak için buradaki örgütlenmenin olanakları her türlü araç ve yöntemle yaratılmalıdır. Emeğin vahşi ve yoğun sömürüsü var olduğu sürece, işçilerin bireysel karşı koyuşları da örgütlü, birleşik bir tepkiye dönüşebilir. Bunu potansiyel bir olanak olmaktan çıkarıp gerçeğe dönüştürmek, devrimci siyasal çalışmamızın temel amaçlarından biridir.

İşçilerin yakıcı talepleri üzerinden, vahşi sömürü koşullarının dayattığı özgül sorunlar üzerinden hak alma mücadelesi verilmelidir. Sefalet ücretleri, sigortasızlık, iş güvencesinden yoksunluk, fazla mesailer, sendikasızlık gibi somut taleplerle diğer işçilerle ortak çıkar ve davranış birliği yakalanarak, mücadele tüm sanayi işçilerini harekete geçirme hedefine yönelinmelidir.

Genç işçiler arasında sabırlı, soluklu ve sonuç alıcı bir çalışma, partimizi, onun kadro ve sempatizan militanlarını bekliyor.

Parti programı ve tüzüğünün...

(Baştarafı s.18'de)

olduğu için konferansa geldiler, ne de biz tüzüğümüz öyle gerektirdiği için onları oraya götürdük. Örgüt hukuku onlar için bir anlam taşımadığı gibi onlara bu çerçevede sağladığı bir olanak da yoktu. Zira onlar o hukuku döne döne çiğneyen hizipçiler olarak, derhal örgütten kovulmayı defalarca hak ediyorlardı. Ama biz buna rağmen onları olağanüstü konferans platformuna götürmeyi önemsedik. Çünkü bundan hareketimiz için politik bir yarar umduk. Örgütün çıkarı buradadır dedik ve buna uygun davrandık, yoksa tüzük öyle gerektirdiği için değil. Yazılı bir tüzüğümüz yoktu o zaman; ama yine de örgütün kendine göre fiili, yerleşmiş bir hukuku vardı, bir keyfilik alanı sözkonusu değildi. Ama örgütün o günkü hukuku öyle gerektirdiği için değil, fakat çıkarları gerektirdiği için öyle yaptık.

Ciddi ideolojik ve ilkesel sorunların çatışmaya dönüştüğü bir noktada, tüzük kendi başına fazla bir şey ifade etmez. Çok ciddi bir ilkesel sorun varsa orta yerde, bu partinin ve devrimci mücadelenin çıkarları için de hayati ise, kimse tüzüğün falanca hükmü deyip, buna boyun eğmez. Kuruluşuna büyük emeğiniz geçmiş partinizi siz kendiniz bölmek durumunda kalırsınız. Ama bu siyasette böyledir zaten; en ideal bir tüzük bile, geçmişi ve geleceği bir arada gören ve gözeten bir tüzük bile, bu meselelerde bir çözüme sahip değildir.

Devrimci iç yaşamın örgütlenmesi

Sermaye iktidarının yıkılması için mücadele eden komünist militanlar olarak yaşamımızı örgütlü mücadelenin gereklerine ve gereksinimlerine göre şekillendirmek zorundayız. Devrimci komünist kimliğimiz, bir bütün halinde, proleter yaşam tarzı olarak somutta karşılığını bulmalıdır. Yaşamını bütünüyle devrimci tarzda örgütlemeyen, devrimci düşünmeyen, devrimci kültür ve ahlakı kişiliğinde içselleştirmeyen biri, burjuvazinin bataklığında çürüme ve yozlaşmaya mahkumdur. Yaşamı devrimci tarzda bütünüyle örgütlemenin önemi de buradadır zeten.

Burjuvazinin ideolojik saldırısının yansımalarını, günlük yaşamın akışı içerisinde yaşamın her alanında rahatlıkla gözlemleyebiliriz. Burjuvazi sunduğu yaşam tarzıyla tüm toplumu zehirlemeye, ideolojisiyle beyinleri teslim almaya çalışır. Bencilliği, bireyciliği aşılayarak, insani değerler ve insanca güzellikler adına var olan her şeyi çirkinleştirir, yozlaştırır, çürütür. Daha çok kâr etme hırsıyla her türlü araç ve yöntemi kullanarak, yaşamı tümüyle köleleştirir.

Komünist, burjuvaziye karşı savaşım içerisinde proletaryanın biricik ideolojisi olan bilimsel sosyalist ideolojinin savunucusu, Marksizmin-Leninizmin temsilcisi olarak çıkar çürüyen düzenin karşısına. Kapitalizmde iki farklı sınıf ve iki farklı ideoloji, uzlaşmaz bir savaşım halindedir. Ve biz devrimci komünistler bu savaşta proletaryanın kızıl bayrağını ellerimizde dalgalandırıyorsak, devrimci bir proleter gibi savaşmasını da bilmeliyiz.

Küçük-burjuva alışkanlıklar devrimci iç yaşamla bağdaşmaz

Devrimci komünist militanların yaşamında burjuvazinin yaşam biçiminin, düşüncesinin, kültürünün, anlayışının, alışkanlıklarının, ahlakının asla yeri olamaz. Burjuva düzenin tüm toplumu zehirleyen, kuşatan yaşam tarzı, kimi zaman devrimcileri de etkisi altına alabilmektedir. Küçük-burjuva dürtü ve özlemlerimiz, alışkanlıklarımız, hayallerimiz kimi yerlerde mücadelemizi tehdit edebiliyor. Yaşantımızı küçük-burjuva alışkanlıklar şekillendirebiliyor. Partili yaşam tarzına uygun bir devrimci iç yaşam örgütleyemediğimiz zaman, küçük-burjuva yaşam tarzının bir düşman gibi içimize sızmasına kapı aralamış oluyoruz.

Bizim en büyük düşmanımız içimizdeki küçük-burjuvadır. Ona karşı amansız mücadele etmeliyiz. *"İnsanların en büyük savaşı, kendi özlemleri ve tutkularına karşı olan savaşımıdır."* (Marks). Küçük-burjuvazinin içimize sızmasını, bizi kuşatmasını, devrimci iç yaşantıyı her yönüyle oturttuğumuzda, ona karşı savaşmayı bildiğimizde engelleyebiliriz. Küçük-burjuva yaşam, sınıf düşmanımızın, yani burjuvazinin proletaryayı kuşatan ideolojisinden, kültüründen, düşüncesinden, ahlakından beslenir. Devrimci partinin kültürü, ahlakı, düşüncesi ve yaşam tarzıyla asla bağdaşmaz.

Günlük devrimci iç yaşamın örgütlenmesi

Devrimci bir iç yaşantı, ilkeli ve disiplinli bir şekilde uyarlanırsa, burjuva ve küçük-burjuva dünyaya ait olan tüm özellikleri öldürür. Partimize akış sadece proleter saflardan olmamaktadır. Küçük-burjuva ve aydınlardan parti saflarınıza akış da sözkonusudur. Kadrolarımız henüz çoğunlukla küçük-burjuva kökenlidir. Onlar geldikleri sınıfın alışkanlıklarını, yaşam tarzını, kültürünü, tüm zaaflarını üzerlerinde şu veya bu ölçüde taşıyarak gelirler saflarımıza. İşte tam da bu noktada, küçük-

burjuva özelliklerden arınmanın ve devrimci iç yaşantının oturtulmasının önemi çıkar ortaya.

Proleter yaşam tarzının içselleştirilerek günlük yaşamda pratiğe somutlanması ilkeli, kurallı, disiplinli bir örgütsel yaşamın özümsenmesiyle mümkündür. Günümüzün 24 saatini mücadelenin ihtiyaçlarına ve çıkarlarına göre düzenlemek, zamanımızı verimli ve planlı kullanmak zorundayız.

Yüklendiğimiz sorumlulukların bilinciyle kullanılan zaman, yaşamımızı disiplinli bir şekilde örgütlememize, günümüzün verimli geçmesine yardımcı olacaktır. Genellikle zamanımızın büyük bir kısmını dışarıda kitlelerle, sınıfla içiçe geçiriyoruz. Kimimiz fabrikada bir işçi, kimimiz okulda öğrenci, kimimiz emekçi, kimimiz de değişik yerlerde çalışıyoruz. Sonuçta nerede olursak olalım, ne yaparsak yapalım, her alanda ve her yerde biz bu sınıfın bir parçası ve öncüsüyüz. Yaşamımızı sınıfla bütünleştirerek, bir disiplin ve düzen içerisinde sürdürmeliyiz. Düşman karşısında harcayacağımız fazladan bir zamanımız yoktur. Bu yüzden iş yaşamı dışında kalan zamanımızı da, özellikle de evde, en verimli şekilde kullanmalıyız. Yoldaşlarımızla ilişkilerimizden evin günlük kullanımına, komşularımız ve çevremizle ilişkilerimize kadar yaşamı devrimci tarzda örgütlemeliyiz.

Ev yaşantımız ve komşuluk ilişkilerimiz

Evlerimizin kullanılması bizim için daha ayrı bir önem taşımaktadır. Gerek çevre ve komşuluk ilişkileri açısından, gereke evdeki günlük yaşantımız açısından bu böyle olmalıdır. Birlikte kalan yoldaşlarımız kollektif bir bilinçle, zamanı verimli ve planlı kullanabilmeliler. Günlük işleri birlikte örgütlemeli, okuma, araştırma, yazma, tartışma gibi konuları ortak bir eğitim çalışmasıyla düzenli bir şekilde sürdürmenin olanağını yaratabilmeliler. (Akşamları dışarıdaki işlere koşturma, yoğun olma gibi durumlarda ortak eğitim düzenli gitmeyebilir, aksayabilir, bu önemli değildir.)

Evin düzenli ve temiz tutulması için yapılması gereken günlük işler sürekli birinin üzerine yıkılarak değil, fakat kesin bir tutuıula ortaklaşa yapılmalıdır. Herkes üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeli, ertelemeci bir mantığa bürünmemelidir. Devrimci proleter bir kimlik, ev yaşantısının günlük akışında da yansımasını bulmalıdır. Mahallemizde komşularımızla ilişkilerimizde de bu böyledir.

Kapitalizm aile arası bağları, ev yaşantısını yozlaştırmış ve çürütmüştür. Vahşi yüzü sadece fabrikalarda değildir. O, işçilerin tüm yaşam alanlarına girmiştir. Bu yüzden de biz fabrikamız dışında, özellikle mahallemizde işçileri, emekçileri kendi özgül sorunları üzerinden kuşatmalı, onlarla bire bir sıcak ilişkiler kurmalıyız. Onlarla sendikalarda, fabrikalarda, derneklerde buluşmak dışında bir komşu olarak evlerine gidebilmeli, yani komşuluk ilişkilerini geliştirebilmeliyiz. Bu bize hem geniş bir ilişkiler ağı sunacak, hem de devrimciler hakkındaki önyargıların kırılmasını sağlayacaktır. Onlarla bu yolla da kaynaşıp bütünleşeceğiz.

Sınıfa dönük fabrika çalışmasının bir ayağını da mahallemizde atabilmeliyiz. Buna göre mahallede konumlanırız, buna göre evimizi düzenleriz ve ilişkilerimizi buna uygun geliştiririz. Bugün biz çevremizde oturan insanlarla ilişki kuramıyorsak, onların yaşamlarına giremiyorsak (çok özel durumlardan dolayı geri durma olabilir) bu bizim sosyalleşememe gibi bir sorunumuz olduğunun bir göstergedir. Oysa bizim insanları sosyalleştirme gibi bir hedefimiz de var. Zamansızlık, örgütsel güvenliği sağlama vb., buna asla bahana olmamalıdır. Her parti militanımız çevresindeki insanın, komşusunun günlük yaşamının bir parçası olmalı, burjuva düzenin teşhirini onlarla sıcak bağlar içerisinde yapmalıdır. Onlar bizim yaşam tarzımızı, kültürümüzü, ev ve aile yaşantımızı, paylaşımımızı gördükçe, bize daha yakın olacaklar ve kapılarını sonlarına kadar açmakta tereddüt etmeyeceklerdir. Proleter bir devrimci iç yaşamın kişiliğimizde ve davranışlarımızda somutlanması, günlük yaşamımıza şekil vermesinin önemi burada yatmaktadır.

Biz partili komünist militanlar, ancak emekçi kitleler içerisinde eriyerek, onlarla bütünleşerek, onlardan öğrenerek ve onlara öğreterek; yani bir proleter gibi yaşayarak devrimci yaşam tarzını oturtabiliriz. Burada küçük-burjuva yaşam tarzı yaşama şansı bulamaz. Proleter devrimci iç yaşam; burjuva yaşam tarzının dünyamıza girmesine, onun yeşerip boy vermesine izin vermez. Bu yaşam, küçük-burjuva yaşam tarzını kökünden kazıyarak, onun duygularını, düşüncelerini, dünyasını yok eder.

Devrimci komünist ahlak ve yoldaşlık ilişkileri

Küçük-burjuva anlayışlar ve değerler devrimci düşünceleri, devrimci ahlakı yozlaştırır, kirletir, çürütür ve partili kimliğe yakışmayan davranışlarda bulunan kadrolar yaratır. Burjuvazinin yozlaşmış ahlakına karşı devrimci ahlak, komünistlerin mücadelesiyle örtüşen bir yaşam biçiminin oluşturulmasında yol gösterici olur, mücadeleye yön verir.

Devrimci ahlak; parti içerisinde yoldaşlık ilişkilerine de yön vererek kollektivizmi geliştirir, kolektif bilinci hakim kılar. Devrimci ahlak; kollektifin yoldaşça sevgi, yoldaşça denetim, yoldaşça paylaşım, yoldaşça eleştiri-özeleştiri, yoldaşça güven üzerine oturmasını sağlar. Yoldaşlar ve parti arasında açıklığı getirir.

Parti içi aleniyet

Partimiz, işçi sınıfına ve emekçilere karşı sorumlu olduğundan onlardan hiçbir şeyi gizlemez. Yaptıklarının ve yapamadıklarının hesabını tüm kitlelere ve kadrolara verir. Bu devrimci komünist ahlakın bir gereğidir. Devrimci olmanın üzerimize yüklediği bir sorumluluktur.

Biz sınıfımıza, kitlelere ve yoldaşlarımıza açık olmayı, ilkesel bir davranış ve işleyiş haline getirerek, bu kültürü saflarımızda yaygınlaştırmalıyız. Eksikliklerimizi, hatalarımız, zayıflıklarımızı, zaaflarımızı ortaya çıkarıp tartışmaktan, bunları açıklamaktan, yanlışların hesabını vermekten hiçbir zaman kaçmamalı ve çekinmemeliyiz. Zaten bu zamana kadar hiç kaçmadık ve çekinmedik.

Parti içi aleniyet karşılıklı olduğunda, gerçekten anlam kazanır ve amacına ulaşır. İşte o zaman hem karşılıklı güven ve denetim, hem de her türlü paylaşım ve kollektif bilincin oturması sağlanır. Partimize ve yoldaşlarımıza açık olmak, kollektifin başarılı ve güçlü çalışma yürütmesinin garantisi ve güvencesidir.

Yoldaşlık sevgisi

Yoldaşlarımıza olan sevgimiz, kavgamızın içerisinde anlam kazanır ve derinleşir. Biz büyük bir aileyiz. Bu yoldaşlık ailesinin harcı, paylaşılan sevgiler ve harcanan emeklerle karılmıştır. İnsanlığın kurtuluşu için, eşitlikler ve özgürlükler dünyası için mücadele ediyoruz. Sevginin yozlaştırıldığı, parayla alınıp satılarak çirkinleştirildiği, sevgi adına sevgisizliklerin üretildiği bir düzende, biz gücümüzü inancımıza olan sevgimizden alıyoruz.

Partimize, yoldaşlarımıza ve insanlığa duyduğumuz sevgi, bizi kavgamızda daha da çelikleştiriyor. Bu sevgi, tersinden, düşmanımıza duyduğumuz öfkeyi daha da keskinleştiriyor. Yüreğimiz sevgi yüklü olmasaydı, yaşamı köleleştirilmiş, ezilen ve sömürülen milyonlarca insan açlıktan, sefaletten ölürken ya da katliamlarla yok edilirken, bu yaşananların acısını hissetmezdik.

Yüreğimiz sevgi yüklü olmasaydı, bu kavgada ağır bedeller ödemezdik. Yoldaşlarımıza gelen kurşuna kendimizi siper etmezdik. Ölürken son sözümüz, "Yoldaşlar, sizi çok seviyorum!" olmazdı. Yoldaşlık sevgisi belki bir noktada kurşunları paylaşmaktır, özveridir.

Yoldaşlık sevgisinin tükendiği yerde bencillik, bireycilik, inançta zayıflama başlar. Yoldaşlık sevgisi, partiyi büyütmenin ve çoğalmanın da güvencesidir. Sevgilerin en büyüğüdür.

Yoldaşça paylaşım

Komünistlerin bireysel, özel yaşamları yoktur. Dolayısıyla paylaşılmayacak hiçbir şeyleri yoktur. Biz kavgamızı paylaşıyoruz.

Acımızı, mutluluğumuzu, ekmeğimizi, inancımızı, sevgimizi, umutlarımızı, umutsuzluklarımızı paylaşıyoruz. Emeğimizi ve yüreğimizi paylaşıyoruz. Gözbebeğimiz gibi koruyacağımız partimizde, beynimizi ve bilincimizi paylaşıyoruz.

Yoldaşlarımızla paylaşımımız bu temeller üzerine oturmalıdır. En üst noktada paylaşılmalıdır herşey. Paylaşmak, çoğalmak, üretmek, sorunları çözmek ve güçlenmektir. Yoldaşlarımızla paylaştıkça gelişiriz. Paylaştıkça kararsızlıklarımız yok olur, eksiklerimiz giderilir, güçlükler ve zorluklar aşılır. Paylaştıkça arınırız ve güçleniriz.

Yoldaşça paylaşım, partimizin ilke ve kurallarına göre, örgütlü devrimci yaşamın gereksinim ve gereklerine göre şekillenmelidir. Karşılıklı paylaşım, güçlü bir kollektifin başarıyla hedefine ulaşmasını sağlar.

Yoldaşça eleştiri-özeleştiri

Yoldaşımıza yaptığımız eleştiri yıkıcı değil yapıcı olmalıdır. Onların yanlışlarını, zaaflarını görüyorsak eleştirmekten çekinmemeliyiz. Alınır mı, gücendirir miyim diyerek kaygıya kapılmadan, yerinde ve zamanında eleştirmeyi bir kollektif bilinç haline getirmeliyiz.

Eleştiri devrimci ve devrimcileştirici bir silahtır. Bu silahı kime karşı, ne zaman ve nerede kullandığımız bizim için çok önemlidir. Eğer partili yoldaşlarımıza karşı kullanıyorsak, onu çok iyi, özenli ve dikkatli, devrimcileştirici amaca uygun bir biçimde kullanmasını bilmeliyiz. Eleştiri üslubumuza özellikle dikkat etmeli, yoldaşımızı incitmekten ve yoldaşça ilişkilerimizi zedelemekten kaçınmalıyız.

Eleştirilerimiz yoldaşımızın hatasını düzeltmesinde, eksiklerini tamamlamasında, kendini aşmasında bir kaldıraç işlevi görebilmelidir. Eleştiri, devrimcileştirmeli ve bu temelde ilerletebilmelidir. Özeleştiriyi ise bir savunma ya da günah çıkarma aracı olarak kullanmamalıyız. Bu ondan hiçbir şey anlamak, özeleştirinin devrimci amacını ve işlevini gözden kaçırmak olur. Özeleştiri; parti önünde yanlışlarımızı, eksiklerimizi ve zaaflarımızı açıklıkla ve yüreklilikle ortaya koymak, tahlil etmek, bundan sonuçlar çıkarmak ve bu temelde kendimizi yenileyip aşmak iradesi ve çabası olmalıdır, bu işlevi görmeli, buna hizmet etmelidir.

Yoldaşça güven ve denetim

Sağlıklı bir yoldaşlık ilişkisinin temeli, aynı zamanda karşılıklı güven ve denetimdir. Kollektifin başarılı bir şekilde yürümesi, yoldaşların birbirini denetlemesi ve sağlıklı bir denetim mekanizmasının işleyişiyle sağlanır. Yoldaşça denetim hataların yapılmasının önüne geçtiği gibi, gevşeklik ve ataletin de önünü alır, hataları ve zaafları zamanında görmeyi ve devrimci müdahaleyle gidermeyi sağlar.

Denetim, parti ve organ içi disiplinin oturmasının, ilişkilere ve kurallara sınıfın ve partimizin çıkarları doğrultusunda bağlı kalınmasının önkoşuludur. Yoldaşlarımızı denetlememiz asla onlara güvenmememiz anlamına gelmemelidir. Biz yoldaşımıza güveniriz, ancak aramızdaki karşılıklı denetimle adımlarımızı daha sağlam ve daha emin atarız. Lenin'in ünlü sözüdür: "Güven iyidir, denetim daha da iyidir."

Yoldaşça güven, karşılıklı denetim ve disiplin üzerine oturmalıdır. Güven adına hiçbir zaman partimizin ilkelerinden ödün veremeyiz, zaaf ifade edecek türden bir esneklik gösteremeyiz. Yoldaşça güven, karşılıklı denetim, sevgi, paylaşım ve eleştiri üzerine otururşa anlam kazanır, bunu unutamayız.

Direniş deneyimlerinden öğrenelim...

Sermaye saldırıyor, işçiler çıkış arayışında...

Türkiye kapitalizmi tarihinin en ciddi krizini yaşıyor. İMF uşağı hükümetin 2000 yılının başlarından bu yana koyu bir terör eşliğinde uygulamaya çalıştığı İMF-TÜSİAD programı bir gecede çöktü. 14 aydır her derde deva olarak gösterilen sözde "istikrar programı"nın Türkiye kapitalizmini kurtarmaya yetmediği ortaya çıktı. Bu nedenle krizin etkilerini sınırlayacak önlemler düşünülürken, bir yandan da faturayı işçi sınıfı ve emekçilerin sırtına yüklemenin plan ve programları yapılıyor.

Sınıf-emekçiler cephesinde ise bu durum yaygın tepki ve protestolarla karşılanıyor. Kır emekçilerinden sonra yaygın bir esnaf tabakası da hızla yoksullaşmakta, proleterleşme sürecine girmekte, sosyal açıdan işçi sınıfının saflarına doğru kaymaktadır. Partimizin uzun bir dönemdir işaret ettiği gibi, Türkiye hızla sert sosyal-siyasal sınıf çatışmalarına doğru ilerlemektedir.

Burjuvazi'nin bazı kesimlerinin İMF'den hoşnutsuzmuş tavrı takınmalarının gerisinde bu derin krizin boyutlarının onları da vurması, çıkarlarına dokunup elenmeyle yüzyüze bırakması olgusu yatıyor. Bu kesimlerden en fazla sesi çıkan Egeli sanayiciler, Ankara'ya ardı ardına çıkarmalar yapıp taleplerini sıralıyor, ekonomik "Kurtuluş savaşı" kampanyaları başlatılıyor, "ülkenin geleceği, halkın iradesi, temiz siyaset için!" bildiriler eşliğinde imza kampanyaları düzenliyorlar. 1923 İzmir İktisat Kongresi'ni örnek göstererek, önümüzdeki dönemde Türkiye İktisat Kongresi'ni gene İzmir'de yapacaklarını söylüyorlar.

Aynı kapitalistler takımı kriz ortamını durumdan kârlı çıkmak için bir fırsat olarak da değerlendiriyor. İzmir'de (Ege bölgesinde) son aylarda çok yaygın işten atılmalar, ücret vermeme uygulamaları, hak gaspları, yaşandı yaşanıyor. Küçük büyük (200, 600 vb. çalışanı olan) birçok fabrikada fiili olarak esnek üretim hayata geçirilmiş durumda (ücretsiz izin, haftalık, aylık ya da dönüşümlü çalıştırma, ücret vermeme vb.).

Kriz sonrası üç direniş

Bu duruma karşı gelişen reflekslerin ifadesi olarak, kimi fabrikalarda işçiler tek tek ya da gruplar halinde tepki gösterirken, kimi fabrikalarda da şekilsiz ve ani çıkışlar yaşanıyor. Ya anlık protestolar yapılıyor, ya da sendikal çalışmalara girişiliyor ve fabrika önünde direnişe geçiliyor. Krizin hemen sonrasında bu direnişlerden belirgin olarak öne çıkanlar, **Altınyağ**, **Kula Mensucat** ve TMMOB'un inşaatında çalışan **Erener İnşaat** işçilerinin direnişleri oldu.

Kula Mensucat, '80 öncesine dayanan bir mücadele birikimi olan, işçilerin deneyimli olduğu bir fabrika. Hak-İş'e bağlı Öz İplik-İş sendikasında örgütlü olan işçilere aylardır maaş, ikramiye ve nemalar ödenmiyordu. Bunun üzerine işçilerin sendikacılarla yaptığı toplantılardan sonra, 19 Şubat akşamı işten çıkan vardiya dağılmayarak fabrika önünde direnişe geçti. Daha sonra diğer vardiyaların da katılımıyla direniş bütün fabrikaya yayıldı. Vardiyası biten işçiler dönüşümlü olarak gece-gündüz fabrika önünde beklemeye başladılar. Ailelerin de katılımıyla toplam işçi sayısı bini buluyordu.

İşverenin adım atmaması üzerine, sendikanın yönlendirmesi doğrultusunda, 600 kadar işçi iş akitlerini tek taraflı olarak

feshetti. Patronlar (7 kardeşli Eyilik Holding) ilkinde akitlerin feshini kabul etmezken, ikincisinde kabul ettiler. Amaçları, işçileri oyalayarak beklenti içerisine sokmak, sonra yerlerine asgari ücretten işçi almak, asıl olarak da fabrikayı Çiğli Organize'ye taşımaktı.

Nitekim olaylar öyle de yaşandı. İşçiler fabrika önünde beklerken, gazetelere iş ilanları verildi, fabrika önüne "vasıflı-vasıfsız işçi alınacaktır" ilanları asıldı. Şimdi ise bir taraftan direniş dağıtılarak iş hukuksal süreç içerisinde ilerlerken ve anlaşma olmadığı taktirde sendikanın Mayıs ayı başlarında greve başlayacağı söylenirken, diğer taraftan da fabrikaya kadar 250 işçi alındı, parça parça makinalar Çiğli Organize'ye taşınmaya başlandı.

Altınyağ fabrikasında ise, yıllardır işçiler kötü çalışma koşulları, iş kazalarıyla içiçe yaşıyorlardı. Çok sınırlı sayıda işçinin başlattığı sendikal örgütlenme çalışmaları vardı. Yeni yılda ücretlere yüzde 8 zam yapılmasına tepki gösteren işçiler fabrika içerisinde birbirinden kopuk olarak teknik genel müdürlük binasına yürüdüler. İşçiler işverenin baskı-sindirmeleriyle karşılaştılar. Bunun üzerine sendikal çalışmaya hız verildi. Patron olayı bu sayede öğrenmiş oldu ve 37 işçiyi işten atarak son noktayı koydu (atılanların sayısı daha sonra 100'ü buldu). Atılan işçiler fabrika önünde bir hafta bekledikten sonra yapılan anlaşmayla birlikte (işçiler geri alınmayacak, tazminatlar ödenecek), fabrika önünde basın açıklamasıyla direniş bitirildi.

İzmir TMMOB'un sosyal hizmet binasında çalışan **Erener İnşaat** işçileri de iki ay maaş alamamalarının ardından direnişe geçtiler. Fabrika önünde "Sadaka değil emeğimizi istiyoruz!", "Söz yetki karar işçinin, yaşasın işçinin direnişi!" pankartları ile benzer içerikte dövizler astılar. Direnişteki işçilere devletin kolluk güçleri sürekli baskı yaptı. Bazı işçiler birkaç defa Bayraklı karakoluna götürülüp psikolojik baskı uygulandı. TMMOB ile Erener şirketi işçileri beklenti içerisine sokup mücadele etme isteklerini yok etmeyi hedefliyorlar.

Bunda başarılı oldukları görülüyor. Direnişe 60 kadar işçiyle başlanmışken, bu sayı 25'e kadar düştü. Bazıları gelmedi, bazıları da memleketlerine gitti. Daha önce de birkaç defa iş bırakma eylemleri yapılmıştı. İşçiler'in kurdukları bir komite var, arada toplantılar yapılıyor.

Sermaye basını direnişe hiç yer vermezken, sadece birkaç sosyalist dergide haberler çıktı. İşçilerin deyimiyle, pankartlar asılmasaydı kimsenin haberi bile olmayacaktı. Şimdi ise işçilere taksitler halinda alacakları veriliyor. Böylece direniş bitirilecek.

Kula Mensucat: Kazanılmış hakların gaspını küçümseme

Bu üç direniş örneğinin (özelde ilk ikisinin) talep, istek ve mücadeleye yaklaşımına baktığımızda neler görüyoruz?

Kula Mensucat'la başlayalım. Kesintilere uğrayıp uzun dönemdir alınmayan maaşlara karşı işçiler haklı olarak direnişe geçtiler. Fakat genel olarak işçilerde "paramı alıp çekip gideyim, böyle işkence çekeceğime gider asgari ücretten bir başka işyerinde çalışırın daha iyi" vb. eğilimler ortaya çıktı. Peki, "başka bir işyerine gittiğinde" sorunlar çözülecek mi, yakınılan türden işkenceler bitecek mi? Bütün işyerlerinde yaşanan sorunlar aynı olduğuna göre, buradaki örgütlülüğünü bırakıp nereye gideceksiniz? Bu yaşadığımız sorunlar bir bütün olarak hepimizin-işçi sınıfının sorunudur. Siz burayı bırakıp gittiğinizde kapitalist patron sizin yerinize gene sizin gibi bir işçiyi alıp asgari ücretle ve daha kötü koşullarda çalıştıracak. Kazanırsanız hepimizin, kaybetseniz gene hepimizin olacak vb...

İşçilerle konuştuğunuzda, şu cevabı alıyorsunuz: "Buraya gelecek olan işçi bir şekilde gene yavaş yavaş örgütlenir, işveren bunu önleyemez..." Ya da, "Bana ne başka işçilerden, bu sendikacılarla ve işçilerle bir yere gidilmez" vb...

Patronun sürekli maaşları ödememe politikası sonucu işçilerde böyle eğilimler, düşünceler oluşuyor. Tabana dayanan bir komitenin, örgütlülüğün olmaması, direniş

esnasında sınıf dayanışmasından yoksunluk, işçilerde bu eğilimlerin yaygınlaşmasına neden oluyor. İşçilerin söylediği, "buraya gelecek olan işçi bir şekilde gene yavaş yavaş örgütlenir, işveren bunu önleyemez" yaklaşımı kısmi bir sınıf bilincinin yansıması olmakla birlikte, bunun altında kaybedecekleri hakları küçümseme, değerini bilmeme ve başkası gelse de bir şekilde gene kazanır düşüncesi yatıyor. Bu da beraberinde mücadeleden uzak durmayı, bireysel hareket etmeyi getiriyor.

Sınıf bireylerine yakışmayan türden küçük hesaplar

Altınyağ'da ise, bazı eski işçiler, biriken tazminat ve yıpranma paralarını toplu bir şekilde alma hedefiyle, kendilerini işyerinden attırmak için iş esnasında çeşitli davranışlarda bulunuyorlar. İşveren ise toplu parayı vermemek için bu işçilerin işine son vermek istemiyor.

Tam bu esnada bu işçiler, önceleri çok sınırlı sayıda işçiyle süren sendikalaşma mücadelesini bu emeli için kullanmaya kalkıyorlar. Bu ise, hem diğer işçi arkadaşlarını enayi yerine koymak ve hem de sendikal çalışmayı kendi bencil çıkarları için alet olarak kullanma anlamına geliyor. Bu tutum ve davranış sınıf kültürümüze, ilkelerimize yabancıdır ve asla kabul edilemez. Hangi gerekçelerle olursa olsun böyle davranışlar affedilemez. Kaldı ki bu işçiler paralarını toplu alsalar dahi, sürekli ağırlaşan sömürü düzeninde bu para nereye kadar götürecek onları?

Karşılaştığımız her yerde, bu tür tutum ve davranışlara karşı katı bir tavır almak zorundayız. Daha önce gene bu bölgede Saf Plastik, Ege Plastik, Esen Plastik ve birçok fabrikada benzer örnekler yaşandı. (Ege Plastik'te '98'de, işverenin bir adamı, bilinçli olarak sendikal çalışmayı başlattıktan ve birçok kişinin imzasını aldıktan sonra, topladığı kişilerin isimlerini işverene verip, 60 işçinin atılmasını ve sendikal mücadelenin başarısızlıkla sonuçlanmasını sağlamıştı. Esen Plastik'te ise o dönemde sözde öncülüğü yürüten kişiler, şimdi kraldan daha kralcı bir şekilde işçilere cehennem hayatı yaşatıyorlar.)

Örgütsüzlüğün ve önderlikten yoksunluğun acısı

Şekilsiz, ani, kendiliğinden ve kendini ücret artışı ile sınırlayan bu çıkışlar, fabrika komitelerinin kurulamaması, kurulsa bile sistemli çalışamaması ve bölgesel platformlara dayanmamasından dolayı bu tür sorunları yaşıyor ve başarısızlıkla sonuçlanıyor.

Kula Mensucat'ta daha önceleri bir komite kurulmuştu. İlk süreçlerde anlamlı ilişkiler yakalanmıştı. Komite imzasıyla birkaç kez bildiri dağıtımı da yapılmıştı. Dışardan gözlemlediğimiz kadarıyla, bu komite tabana açılma, politika üretme ve inisiyatifi eline almada belirli zorluklar yaşadı. Politik mücadelenin doğası gereği ilerleyemeyen geriye düşer. Komite zamanla eridi ve marjinalleşti. Yılların birikimi üzerinden direniş gelip patlak verdiğinde de, önden hazır bir komite olmadığı ya da mücadelenin ateşi içerisinde bir kanal açılmadığı taktirde, polisin baskıları, sendikanın işverenle uzlaşmacı tutumu vb. ile bağlantılı olarak, bu patlayan tepkiler bir süre sonra sönüyor.

İşçiler iki hafta kadar fabrikanın önünde gece-gündüz beklediler. Birkaç kurumun sembolik ziyareti dışında sınıf dayanışması gelmedi. Polis sürekli işçileri kameraya çekip psikolojik baskı uyguladı. İşçilerin rahatsızlandığını gören sendika genel başkanı, işçilere hitaben yaptığı konuşmada; "polis bizim başımızın tacıdır, bizim adaletimizin koruyucusudur, bizim ondan çekinecek herhangi bir durumumuz olamaz, (dışardan gelen devrimcileri kastederek) hiç tahriklere, provokasyonlara kapılmayın" vb. sözler etti. Böylece işçilerle devrimcileri karşı karşıya getirmeye ve toplantılarda sosyalist basının direniş kırıcılığı yaptığı, ortamı provoke ettiği vb. sözlerle, onları işçilerden yalıtmaya çalıştı.

Bazı sol dergiler işçilerle röportajlar yapıp, gazetelerini sattılar. Yapılan röportajlar ve yazılan yazılar, işçileri yönlendiren, geri tutumlarını eleştiren, ortaya işçilerin

anlayacakları dille bir bakış koymayan türden oldukları için, sınıfın bağımsız devrimci ihtiyaçlarına hizmet etmiyor, fazla bir karşılığı da olmuyor bu tür bir yayın ilgisinin. Sermaye basınının gerçek yüzünü kendi deneyimleriyle somut olarak gören işçilere, zemini olmasına rağmen, sosyalist basın bir alternatif, işlevli bir kürsü sunamıyor. Yapılan usülen bir haber yayının ötesine geçemiyor.

Reformizmin ihaneti ve tahribatı!

Erener İnşaat işçilerinin direnişi sürecinde reformizmin uğursuz rolünü bir kez daha görüyoruz. Kurulan komitenin başını ve Erener şirketinin sekreterliğini yapan ÖDP'li şahıslar, bir taraftan devrimci-demokrat geçinip laf kalpazanlığı yaparak işçileri oyalarken, diğer taraftan da TMMOB ile kapalı kapılar arkasında işçilerin direnişini yavaş yavaş zayıflatıp yok etmeye çalıştılar. TMMOB, biz parayı ödedik, gidin Erener'den alın derken, onlar da tam tersini söylüyordu.

Emek Platformu'nun hem merkezi, hem de İzmir temsilciliğini yapan TMMOB'un sınıf mücadelesine, emeğin programına ne kadar bağlı kalacağını bu direniş vesilesiyle de bir kez daha görüyoruz. Kamuoyuna bu direnişin yansımaması için TMMOB, işçileri adete tecrit etmeye çalıştı. Boyalı basına ve yerel televizyonlara telgraflar çekip herhangi bir haberin yayınlanmasını engelledi. Bazı işçilerin ismini polise vererek ihbar ettiler. *Evrensel* gazetesi de işçilerle röportaj yapıp fotoğraflarını çekmişti. *Evrensel*'in de kuru bir haber bile vermemesi için TMMOB'un ziyareti yeterli oldu. Gazetede TMMOB'un ziyareti övülerek anlatılırken, işçilerin direnişine tek satır bile yer verilmedi.

Evrensel'in, ÖDP'lilerin ve kendini emekten yana sayan TMMOB'un bu ikiyüzlü davranışlarını gören işçiler, bunun karşısında bütün devrimcileri aynı kefeye koyma yanlış eğilimine düşüyorlar. Röportaj yapmaya gelen sol basın da bu yanlış eğilimleri ortadan kaldıran ve işçileri yönlendiren perspektifler sunamadıkları bir durumda, yapılanlar bir kez daha bir haber değerlendirmesinden öteye geçemiyor. Yine de sol basının ziyaret etmesi ve haber vermesi, işçiler tarafından sevinçle karşılanmış, liberal bayları ise rahatsız etmiştir.

Erener İnşaat işçilerinin direnişi bir kere daha şunu göstermiştir: Direniş, saflara uzlaşmacı pasif, ne koparırsak kâr, "bekleyelim görelim" anlayışı hakim olduğu müddetçe, kaybetmeye mahkumdur. Direniş gene de bir nebze kamuoyu gündemine girmişse, bu bizzat işçilerin fiili direnme kararlılığındandır. Daha önceleri Çiğli'deki Dikkan-Metal ve en son İZSU işçilerinin direnişinde de benzer bir süreç yaşanmıştı. İZSU'da onca direniş sürecinden sonra yaşanan sonuç hazin olmuştur. Yapılan pazarlıklarda işçilerin "direnişi bırakma" şartıyla işe geri alınacağına dair kuru bir söz verilmiş, fakat daha sonra 10'u aşkın işçi dışında kimse geri alınmamıştır. İşe geri alınan işçilerin bazıları da, direnişte aktif olan bazı işçilerin elenmeleri sonucu ÖDP'li liberal bayların işlerine yarayanlar oldular.

Derslerden öğrenerek geleceğe hazırlanalım

Sermayenin yoğunlaşan baskı ve terörü karşısında önümüzdeki dönemde sınıf cephesinde benzer çıkışlar yaşanacaktır. Sınıfın öncü kesimleri, özellikle de komünist devrimciler, bu deneyimlerden dersler çıkarıp sürece yüklenmek zorundadırlar. Sınıf hareketine devrimci müdahalenin imkanları hiç bu kadar yoğun olmamıştır.

Kendi cephemizden ise, bu direnişlerin vesilesiyle, zaaf ve eksikliklerimizi daha da net görmeye başladık. Bu son süreçte özellikle bize çok önemli görevlerin düştüğünün bilincindeyiz. Zindanlarda direnen yoldaşlarımıza ve siper yoldaşlarımıza, partimize, sınıfımıza karşı görevlerimizi en üstün bir şekilde yerine getirmek, gerek bülten gerek başka araçlarınızla da bu deneyimleri genelleştirip dersler çıkartmak, burjuva İzmir'in karşısıra proleter İzmir'i dikmek bizim görevimizdir. Sürece bu bakışaçısıyla yükleneceğiz.

İzmir'den partili işçiler

Mayıs '01

EMEP'lilerin devrimci emek düşmanlığı üzerine

Emek kavramı ve emek olgusunun devrimciler ve komünistler açısından önemi, anlamı ve tuttuğu yer hiç şüphesiz tartışılmazdır. Zira insanı insan yapan en yüce değerdir emek. Toplumlar tarihi de, üretim ilişkilerine bağlı olarak emeğin sömürüsünün farklı biçimler alması ve bu sömürüye karşı da emeğin özgürlük mücadelesinin verilmesi üzerine kuruludur. "Komünist olmak", "devrimci olmak", "ilerici olmak" iddiasındaki herkesin de bu mücadelede emeğin yanında yer alması, onun safını tutmasından daha doğal ne olabilir ki?

Ancak iddiaların gerçekliği sözle değil, pratikle doğrulanır. Yani emeğin özgürleşme sürecine "önderlik ettiğinizi", "katkıda bulunduğunuzu", "yardım ettiğinizi" iddia ettiğinizde, bunu pratiğinizle de bütünleştirmelisiniz. Bu kendisini aynı zamanda, sizin kendi dışınızdaki emeğe karşı gösterdiğiniz değer ve saygıda da gösterebilmelidir. Bu noktada sergilediğiniz her olumsuz tavır ise, ettiğiniz onca lafı zayıflatacak ya da tümden boşa düşürecektir.

Boşa dememişler; "ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz" diye. Buna güzel bir örnek; "emeğe" verdiği değeri göstermek istercesine "emek" kelimesi üzerine çokça laf eden bir partinin, bu durumla tezatlık gösteren pratik tutumu. Sözkonusu parti, Emeğin Partisi, başkalarının emeğine karşı kaba bir saygısızlığın belirtisi olarak, komünistlerin 1 Mayıs'la ilgili afişlerinin üzerini kendi afişleriyle kapatma saygısızlığını gösterebilmiştir. Kendi tabirleriyle faşist diktatörlüğün hüküm sürdüğü bu ülkede muhalif olmanın bile ne kadar ağır bedeller gerektirdiği orta yerde dururken ve komünistlerin bu pratikleri canı pahasına gerçekleştirmelerine rağmen, bunu yapabilmişlerdir! Üstelik bunu ilk kez de yapmıyorlar, bu onlarda değişmez bir davranış tarzı.

Öncelikle şunu söylemek gerekir ki, sol harekette kanıksanmış bir hale gelse de, bu tutum asla kabul edilemez ve olağan karşılanamaz. Zira buna "alışmış olanlar", emeğin önemini kavramak şöyle dursun, emek kavramının kendisine yabancılaşmışlardır. O yüzden de, bu tür tutumlara tepki vermemek, tepki verenleri desteklememek, aslında kendi emeğini hiçe saymaktır.

Söz reformizmin bataklığına saplanmış bu partiye gelince, elbette onlardan "devrimci emeğe" karşı saygı beklenemez. Zira konumları gereği buna yabancılardır. Ancak gerektiği yerde gerekli saygının gösterilmediği durumlarda, böylelerine alınması gereken tutumlar alınmalıdır.

Bu arada "Emeğin Partisi" yaftalılara sormak gerekiyor. Üzerini kapattığınız afişler için "emek" harcanmış olduğunu düşünemeyecek kadar mı "emeğe" yabancılaştınız? Siz bilmez misiniz ki, devrimci bu emekleri ortaya koyarken yeri gelir tutuklanırlar, yeri gelir katledilirler. Hiç değilse insanların hayatlarını ortaya koydukları içinemeklerine saygı göstermeniz gerekmez mi? Mesela en son Okmeydanında afiş asarken katledilen devrimci genci ne çabuk unuttunuz? Bunları unutacak kadar mı koptunuz bir takım değerlerden?

Elbette unutamazsınız. Zira gerçekler tüm inatçılığıyla karşınızda duruyor. O düşman kesildiğiniz komünistler ve devrimciler, sürecin kendilerine dayattığı sorumlulukların bilinciyle yine "emek" harcıyorlar ve bedenlerini ölüme yatırıyorlar. Oysa siz ve sizin gibi partiler, asıl hedefi işçi ve emekçileri teslim almak olan bu saldırıya karşı "canlarıyla" mücadele eden devrimci ve komünistleri katliam sonrası yalnız bırakarak, işçi ve emekçilerin davasına ihanet etmiş oldunuz. Sonra da, devrimci tutsaklarla devlet arasında süren mücadelede "muhatap alınmamaktan" yakınıyorsunuz. Bu nasıl bir

(Devamı s.31'de)

Pratik faaliyetlerden...

Rumeli yakasında pratik faaliyetler...

Komünistler olarak, sermaye devletinin hücre saldırısıyla işçi ve emekçilerin öncülerini teslim almakla birlikte, asıl hedefininin yükselişe geçebilecek bir sınıf-kitle hareketliliğini bastırmak olduğunu hep vurguladık. Amaç içeriye vurup, dışarıyı teslim almaktı. Ancak bunun o kadar kolay olmayacağı görüldü. Dışarıda süren devrimci siyasal faaliyetin ise, devrimci hareketin mevcut kadro ve kitle tabanına oranla zayıf kaldığı bir başka gerçektir. Halihazırda çalışmalar legal mevziler üzerinde sürmektedir. Böyle bir süreçte "kadro koruma" mantığıyla edilgen kalanlar, süreç kaybedildiğinde ortada "kadro koruma"ya değer bir nedenin kalmayacağını bilmelidirler.

1 Mayıs öncesi siyasal pratik faaliyetimize, sınırlılıklarımıza rağmen, bu perspektif doğrultusunda sorumlulukla yaklaştık. İşçi ve emekçilerin yoğun olarak kullandığı E-5 hattını afişlerimizle süsledik. Mecidiyeköy, Topkapı Şişe Cam fabrikası civarına afişlerimizi astık ve "1 Mayıs'ta alanlara!" sloganını yazdık. Ayrıca Merter, Y. Bosna, Avcılar bölgelerinde de afişlerimizi kullandık. Sirkeci-Halkalı tren hattında, Menekşe istasyonunda afişlerimizi astık ve "Yaşasın Ölüm Orucu direnişimiz!", "Ölümü yendik, hücreleri yıkacağız!" sloganlarını yazdık.

Bu süreçte Hatice yoldaşın ve diğer ÖO direnişçilerinin şehit düşmesi üzerine, Topkapı'da E-5'den gözükecek şekilde "Devrimciler ölmez, devrim davası yenilmez!", E-5 üzerinde Çağlayan durağına yakın bir yerde "Hatice yoldaş ölümsüzdür!" "Bedel ödüyoruz, bedel ödeteceğiz!" sloganlarını yazdık. Yine Zeytinburnu E-5 üzerine "Devrimciler ölmez!" yazılamasını yaptık ve imzamızı attık. Avcılar-Esenyurt bölgelerinde 1 Mayıs'la ilgili parti bildirilerini dağıttık ve kuşlama yaptık. Yanısıra Sefaköy, Söğütlüçeşme ve İnönü Mahallelerinde bildiri dağıtımı ve kuşlama gerçekleştirdik. Eminönü'nde 1 Mayıs'la ilgili kuşlama yaptık.

Pratik faaliyetimiz elbette birçok açıdan eksiklik içermekle birlikte, süreç gözetildiğinde hayli anlamlı sayılır. Önümüzdeki süreci, partili olmanın bilinci ve sorumluluğuyla, daha planlı ve hedefli hareket ederek değerlendireceğiz.

Rumeli yakasından partili işçiler

Bildiri dağıtımından gözlemler...

Ölüm orucu şehidimiz, yiğit komünist militanımız Hatice Yürekli yoldaşımız için kaleme alınan TKİP imzalı bildirilerimizi bulunduğumuz bölgede işçilere emekçilere ulaştırmak amacıyla dağıtıma başladık. 6 aylık uzun bir direniş maratonunun ardından ölümün diğer siper yoldaşları gibi yiğitçe kucaklayan Yürekli yoldaşımız şahsında Ölüm Orucu direnişini ve devletin katliamcı yüzünü bir kez daha bildirilerimiz aracılığıyla işçilere, emekçilere, gençlere anlattık. Dağıtımı Gülsuyu, Sarıgazi ve Pendik'in bazı emekçi mahallelerinde yaptık.

Bildirilerimiz genellikle ilgiyle karşılandı.Bir gecekondunun bahçesinde kadınlar oturuyorlardı. Merhaba diyerek bildirimizi uzattık. Daha anlatmaya başlamadan, ne için olduğunu sordular. Kısaca, devletin hücre saldırısını, Ölüm Orucu direnişi anlattık. Kadınlardan birinin "Haklısınız da ne yapmamız gerekiyor" diye sorması üzerine, neler yapılması gerektiği üzerine konuştuk.

Dağıtım esnasında, devletin katliamcı yüzünü, Ölüm Orucu direnişini ve hücre saldırısını anlatıyorduk.

Birkaç genç hangi partiden olduğumuzu sordular. TKİP'li olduğumuzu söyledik. Gençler "Bu bizim partiymiş" diyerek sohbete başladılar. Sevinçli ve heyecanlıydılar. 1 Mayıs öncesi yine aynı semtte yazılama yaparken, mahallenin çocuklarının "Siz Türkiye Komünist İşçi Partisi'nden misiniz?" diye sormaları, "Biz de yazalım, bize de verin" demeleri, gençliği kazanmanın geleceği kazanmak olduğunu bir kez daha hatırlattı bize. Bildirilerimize gençlerin ilgisi daha yoğundu. Bir sokağa girdik ve genç kızlara uzattık. Onlar da "ölümlerin olmasını istemiyoruz, ama ne yapmamız gerekiyor" diye sordular. Herkeste genel bir duyarlılık ve ilgi vardı, ama pratikte adım atma konusunda geri duruyorlar, ne yapacaklarını bilmiyorlar, başkalarının bir şeyler yapmalarını bekliyorlardı.

Dağıtım sırasında olumsuz bir tepkiyle karşılaşmadık. İnsanlarda katliamlara ve ölüm oruçlarına karşı genel bir duyarlılık hakim. Ancak pratik sahiplenmede, bir şeyler yapmada geri duruyorlar. Bu da öncülük ihtiyacını bir kez daha hissettiriyor.

Anadolu yakasından komünistler

Anadolu yakasında 1 Mayıs faaliyeti

Bu yıl 1 Mayıs'ta yaygın bir pratik faaliyet yürüttük. Partili komünistler olarak politikalarımızı işçi ve emekçilere ulaştırmaya çalıştık.

14 Nisan'da Emek Platformu'nun yaptığı mitinge kuşlarımızla müdahale ettik.

Güzelyalı'da tren yolu üzerine "Hücreleri bedenlerimizle yıkacağız!", "Hatice Yürekli Ölümsüzdür!", Göztepe'ye "1 Mayıs'ta mücadele alanlarına!", Otosan kavşağında "Devrim şehitleri ölümsüzdür, devrim davası yenilmezdir!", birinci köprü girişinde Beylerbeyi standının arkasındaki tabelaya "Yaşasın 1 Mayıs!" ve çeşitli işçi-emekçi semtlerine 1 Mayıs kriz ve hücrelerle parti ve devrim şehitleri ile ilgili şiarlarımızı yazdık.

Onbinlerce kuşumuzu ve bildirimizi; 1 Mayıs, Gülsuyu, Pendik, Kartal, Sarıgazi gibi emekçi semtlerin, sanayi bölgelerine ve önemli fabrikaların etrafına ulaştırdık. Özellikle bildiri dağıtımında gençlerin ilgisini çektik. Birçok genç bildiri istiyerek kendileri dağıtmak istediler.

"Kapitalist sömürü düzenine karşı 1 Mayıs'ta mücadele alanlarına!" TKİP imzalı afişlerimizi, işçi-emekçi mahallerine, Kadıköy merkezine ve E-5 güzergahında merkezi noktalara yaptık.

1 Mayıs günü ise alanlarda binlerce TKİP imzalı kuşumuzu yaygın biçimde kullandık.

Anadolu yakasından komünist işçiler

EMEP'lilerin devrimci emek düşmanlığı...

(Baştarafı s.29'da)

mantıktır ki, hem katliam karşısında sessiz kalarak onay vermiş olacaksınız, hem de devrimci ve komünistlerin bedel ödeyerek emek verdikleri mücadelenin öncülüğüne, "muhataplığına" soyunacaksınız! Siz "Emek" değil, olsa olsa "Emek Tüccarları Partisi" olursunuz. (Bedellerin gün geçtikçe daha ağır bir hale geldiği şimdilerde ise soruna tekrar "duyarlılık" göstermeye başladınız. Kimbilir ne umarak?)

Ancak sizleri çok iyi tanıyoruz. Komünistleri sınıf çalışmasının çeşitli platform ve araçlarında sosyalizm vb. kelimeleri kullandıkları için dışlamaya çalışan yasakçı, icazetçi zihniyet sahipleri, şimdilerde artan kitle hareketi ile birlikte alanlarda "sosyalizm" sloganı atmakla övünüyorlar. Rüzgara göre yelken değiştiriyorlar. Tıpkı katliam öncesinde, sonrasında ve başlayan ölümlerden sonra olduğu gibi.

Bir kez daha söyleyelim; komünistlere düşmanlıkla, onların emeklerine karşı saygısızlıkla bir yere varamazsınız. Bu sadece reformizmin bataklığının daha derinliklerine gömülmenizi sağlar.

İstanbul'dan bir genç komünist

Okurlardan / Yoldaşlardan...

İşçi sınıfı siyasal mücadele alanına çıkmak zorunda

Daha önce bir metal fabrikasında çalışıyordum. Ekonomik kriz nedeniyle birçok arkadaşımla birlikte işimize son verildi. Fabrikada 8 saatlik iş günü uygulanıyordu. Ben işe başlamadan önce ikramiyeler ödeniyormuş. Patron "İkramiyeleri kaldıralım, aynı oranda maaşınıza zam yapayım" diyerek yüzde 50'yi aşan zamlar yapmış ve ikramiyelerden vazgeçilmiş. Tabii ki ikinci 6 ay yüzde 15, üçüncüsünde ise hiç zam yapılmamış. O sıralar asgari ücret 100 milyon iken bir tornacı 80 milyon alıyordu. Birkaç kez sendikalaşma girişimi olmuş. Patron yalakası hainler sayesinde her seferinde 20-30 işçi işten atılırken, uşaklar milyarlarla ödüllendirilmişler.

Ben işe başladığımda sigortasız çalışan işçiler çoktu. Sigortası olanların da bu haklarını kullanabilmeleri için fabrika doktorunun onaylaması gerekiyordu. Krizden önce durum buydu. Bedeller ödenerek kazanılmış haklarımızı gasp etmek için değişik oyunlar oynuyorlardı.

İki ay işsiz kaldıktan sonra, geçici olarak petrol işkolunda küçük bir atölyede çalışmaya başladım. Küçük olmasına rağmen ülke ekonomisinde önemli yer tutan bir fabrikaya üretim yapıyor. Bunun gibi birkaç atölye daha aynı fabrikaya çalışıyor. Günde 12 saat çalışıyoruz. Hafta sonu zorunlu mesai var, bunun karşılığında asgari ücret alıyoruz.

Patron iş koşullarını söylüyor, ardından alacağımız ücreti. Tabii yüzü hiç kızarmıyor, çünkü piyasayı biliyor, işsiz çok. Yemek yediğimiz yer çok küçük bir şirket. Daha büyük yemek şirketleri de var. En büyük şirket kriz öncesi 10 binin üstünde işçiye yemek çıkardığını, bugün bu sayının 400'ü geçmediğini söylüyor.

Patron utanmazlığı öylesine ele almış ki, yıllardır yanında çalışan işçileri aşağılıyor. Hiçbir amaçları yokmuş, iki ekmek bir sigara parası denkleştirdiler mi onlara yetiyormuş, gazete okumazlarmış, tiyatro, sinema bilmezlermiş, daha fazla kazanmak için gayret göstermezlermiş. Daha kültürlü, bilinçli, tahsilli işçiler çalıştıracakmış, iki-üç makine daha alacakmış vb.

Kapitalistlerin bu denli küstahlaşabilmelerinin gerisinde bizim örgütsüzlüğümüz var. İşçi sınıfının, bir sınıf olarak burjuvazinin karşısına çıkmaktan, siyasal mücadele alanındaki yerini almaktan başka bir seçeneği yok.

A. Yılmaz/İstanbul

Reformizmin devrimci düşmanlığı

Girdiğim fabrikada EMEP'li reformistler çalışma yürütüyorlardı. Fabrikanın değişik bölümlerinde birkaç EMEP'li işçi vardı. İlişkilerimiz ilk etapta iyi görünüyordu. Sınıf bilinçli işçi olarak sınıfın sorunlarıyla bağlantılı sohbetler yapıyorduk.

Aynı bölümde çalıştığımız EMEP'li işçi ile ilişkilerimiz iyiydi. Benim sınıf devrimcisi kimliğini öğrendiği andan itibaren ilişkilerimiz değişti. Bilinen tutumları takınmaya başladı. Tutumunu konuşmamaya dek vardırdı. Duyarlı işçileri benim çevremden uzaklaştırmaya çalıştı. İlk zamanlarda sendika çalışmasını beraber yürütüyorduk. Bir süre sonra çalışmayı benim dışımda yürütmeye başladı.

Bu EMEP'linin tutumu kişisel bir tutum değil, reformizmin devrimcilere düşmanlık çizgisidir. Ve Ümit yoldaşın şu sözleri aklıma geliyor: "Bizim programımız gerçekte diğer programların geçersizliğini ifade ediyor." Komünistlere düşmanlığın gerisinde bu yatıyor.

Diğer EMEP'li işçiler aynı tutumu takınmadılar. Bunda doğallığında işçi olmaları ve reformizmden etkilenmemiş olmalarının rolü var. Bu işçiler daha sonra işten çıkarıldılar, ama ilişkilerimiz devam etti. Bir işçiyle daha ileri düzeyde ilişkimiz sürüyor.

Reformizmi gerçek yüzüyle tanımak parti politikasını tüm yönleriyle kavramaktan geçiyor. Parti çizgisinin hakkını verdiğimiz koşullarda, reformistlere kaçmaktan başka yol kalmayacaktır.

Partili bir metal işçisi

Zindan direnişine karşı yakıcı sorumluluklar...

Devrimci tutsaklar ölüm oruçlarına başlarken, dışarıda hücre saldırısının karşılanamayacağının bilincindeydiler. Farklı görüşler de buradan doğmuştu. Gelinen noktada dışarısının bu saldırıyı karşılayabilecek güçte olmadığı artık çok açıktır. Öyle ki, 19 Aralık saldırısında 28 devrimci şehit düştü. Sonrasında ölüm oruçlarında 23 devrimci daha hayatını kaybetti ve yüzlercesi ölümün eşiğinde. Halen dışarıda yaratılmış bir güç yok. Bunun en büyük sebeplerinden birinin düşmanın yoğun saldırıları olduğu biliniyor. Ama burada biz dışarıdaki devrimcilerin zaaf ve hatalarının neler olduğunu hiç düşünmemekteyiz.

Açık olarak düşman diye niteliyorsunuz ve sonra da düşmanın saldırısını bu geriliğin sebebi olarak görüyorsunuz. Düşman size saldırmayacak, tüm yollarınızı kapatmayacak da mücadeleniz için yol mu açacak? Tabii ki düşman sizi yerinizden kıpırdayamayacak hale getirmek isteyecek. Burada bunun bir sebep olarak görülmesi düşülen aczin ifadesidir.

Ortak bir hareketin dışarıda yaratılamaması da bir diğer temel zaafiyet durumudur. Kaldırılan cenazelere ölen devrimcinin örgütü dışında kalan örgütler sadece temsilci düzeyinde katılıyorlar. Bu utanç verici bir durumdur. Neden tüm devrimci hareketler birlikte bütün cenazelere sahip çıkıp orayı gerekirse düşmanla bir savaş meydanına dönüştürmüyorlar? Şehitlerimizin ölüme yatarken dile getirdikleri "ölümümüz diğer insanların kurtuluşu için" şiarı böyle mi yerine gelecek?

Cenaze törenlerimiz, ailelerin de geri tavırları yüzünden, çoğu yerde son derece zayıf bir havada gerçekleşiyor. İzin verildiği ölçüde, belli kalıplar içinde, birkaç sloganın atılıp, birkaç konuşmanın yapıldığı ve neredeyse birinin çıkıp "Arkadaşlar bir sonraki cenazede buluşmak üzere..." diyebileceği ölçüde ruhsuz törenlere dönüşmüş durumda. Geldiğimiz bu nokta, tüm devrimcilerin birey ve örgütler olarak gelmiş olduğu noktadır.

Acilen yapmamız gereken, mücadele alanlarını çok iyi ve verimli kullanmaktır. Bunun için mitingler, basın açıklamaları, mahallelerde yapılan gösteriler gibi etkinliklerde ve herşeyden önce de şehitlerimizin cenaze törenlerinde bir birliktelik sağlamaktır. Bırakalım kendi pankartlarımızı, kendi sloganlarımızı, ortak şiarlar yükseltelim. Son eylemlerin gösterdiği gibi, tüm hareketler hala kendi pankartı ve şiarında ısrar etmektedir. Bu ısrar mücadelede derin yaralar açmaktadır. Acilen sağlanması gereken birliktelik gecikmekte ve içerideki yoldaşlarımızın daha ağır bedeller ödemesine yol açmaktadır. Geri dönüp "Ben bunu yaptım, o bunu yapmadı" türünden çekişmeleri bir yana bırakalım. Bugüne yönelik birlikte neler yapabileceğimizi önümüze koyalım. Devrimcilerin üzerinde dolaşan kara bulutları dağıtalım. Yoksa tarih önünde hiçbir zaman hesap veremeyeceğimiz bir konuma düşmemiz kaçınılmazdır.

Bugün cezaevlerinde herşeye rağmen süren, insanın tüylerini ürperten bir Ölüm Orucu süreci yaşıyoruz. İnsanın tüylerini ürperten diyorum, çünkü 8 aydan beri süren bu mücadele dünyada eşi benzeri görülmemiş bir mücadeledir. Bu insanlar 19 Aralık katliamını yaşadılar ve 5 aydır F tipi ölüm hücrelerinde bir "tredman" uygulamasıyla karşı karşıyalar. En ağır işkenceye maruzlar. 7 aydır Ölüm Orucunda olmalarına rağmen, hastaneye kaldırılanlar ayaklarından yataklara zincirlenmektedirler. Öyle ki bu insanların üflesen düşecek bedenlerinden korkulmaktadır. Bu dayanılmaz vahşet karşısında devletin tüm kurumları el birliği etmiş, bu insanları bir suskunluk

fesadında boğmaya çalışmaktadır. Bu vahşeti bir biçimde yaşanmamış ve yaşanmıyor saymaktalar. Görünürde tek yetkilinin Adalet Bakanı H. Sami Türk olduğu bu kararlılık gösterisinin ardında, gerçekte kimlerin olduğu bellidir.

Tutsaklar Ölüm Orucuna yatmadan önce sürecin bu kadar uzun olacağını tahmin etmiyorlardı. Gelinen noktadaysa kesin bir kanı yerleşmiş durumdadır: Bu büyük mücadelede ödenen bedel büyük olmuştur, kazanılacak zafer de büyük olacaktır. Devrimciler ufalmış bedenleriyle 80'den bu yana emekçiler üzerinde estirilen terörü ve dayatılan yozlaşmayı silip atacaklardır. Yarınlara daha güçlü, daha bilinçli bir şekilde çıkacaklardır. Ama eğer zindanlarda bir teslimiyet yaşarsak -ki bunu düşünmek dahi korkunçtur- Türkiye'deki devrim mücadelesi çok daha gerilere düşecektir.

Bunun bilinciyle, gelinen noktada, Türkiye'de şu an tarihin en büyük savaşlarından biri veriliyor. Ve bu savaşta her savaşta olduğu gibi en öndekiler bedel ödemektedirler. En önde olma şansını yakalayamayanlarsa, yoldaşlarının ödediği bedelin boşuna olmadığını mücadeleleriyle göstereceklerdir.

Devrim şehitleri ölümsüzdür!

Devrim davası yenilmezdir!

Partili bir metal işçisi/İstanbul

Ölümüne direniş ve parti...

Sermaye devleti kendine muhalif kim varsa, ezmek ve ehlileştirmek çabasında. Öncelikle ele aldığı içerde zindanlar cephesi, dışarıda ise işçi ve emekçilerin hak alma mücadelesi.

Fakat zindan cephesinin devlet için o kadar da kolay çözülmeyeceğini devrimci tutsaklar şimdiden dosta düşmana göstermiş bulunuyorlar.

Böyle güçlü bir devrimci direnme iradesi karşısında reformizm ne yapıyor? Dönem dönem düzenlenen ruhsuz ve işlevsiz basın açıklamaları dışında hemen hemen hiçbir şey. Devlet bu kesimler üzerinden elinden geldiği kadar toplumsal muhalefeti ehlileştirme çabası içinde. Bunda hayli başaralı olduğunu da kabul etmek gerekir.

Ölüm Oruçlarıyla reformizmde hümanist değerler önplana çıkıyor. Oysa sözkonusu olan sermaye devletinin strajik önemde ideolojik-politik bir saldırısıdır. Fiziki olarak yok etmenin ötesinde, terbiye etme çabasıdır. Ama bu ya reformistler tarafında kavranabilmiş değil, ya da sorunu böyle görmek işlerine gelmiyor.

Komünistler yaşamayı çok sevdikleri halde, devrim ve sosyalizm davası uğruna ölümü gözlerinde küçültürler. Artık geride kalan, onun devamı ilkelerdir. Türkiye'de devrim toprağı bereketli, son 30 yıllık süreçte bu kendini çok daha fazla hissettirdi. Bunu sermayenin sözcülerinin ağzından da açıkça itiraf ediyorlar, "30 yıldır bitiremedik bu kanayan yarayı" diyorlar.

1984'de zindanlardaki Ölüm Oruçlarından bugüne kadar çok bedeller ödendi. Her direniş kendinden sonra gelene kızıl bayrağı onuruyla devretti. Partimizin Ölüm Orucu direnişçisi Muharrem Kurşun yoldaş, son gönderdiği mektubunda (25 Mayıs 2001), ölüm orucundaki yoldaşlarımız için şunları söylüyor:

"Burada övünülecek bir yan yoktur. Övmeye değer tek şey partidir. Çünkü burada bir kez daha söyleyeyim ki, asıl bedel ödeyen bizler değil, partidir."

Bunu böyle kavrayıp partimizi sahiplenmeliyiz. Evet, aslolan burada partidir; partinin gönüllü bir neferi olarak, ilkeli partili kimliği sağlam bir biçimde edinerek, güçlü ve etkin bir siyasal çalışma ve mücadele pratiğini sınıf düşmanımıza inat sürdürmektir.

P. Çınar/İstanbul

Okurlardan / Yoldaşlardan...

kolay bir iş olmadığı hayatın gerçekleriyle ortada. Kadro ve organların önderlik düzeyleri kendine önderlik edebilme kabiliyetinden bağımsız olamaz.

Biz soruna bu yönüyle bakmalıyız. Zaten burada soruna kitlelerin ve sınıfın yaşadığı çürümenin kısırlaştırıcı yönü üzerinden gerekçeler ve kılıflar hazırlamaya çalışır, konuyu bu yönüyle değerlendirirsek, bu bizim misyon bilincimizdeki bir zayıflamaya işarettir ve devrimci iddianın köreldiği ve yorgunluğun doğduğu yer de burasıdır. Misyon bilinci kendini bir adım ilerde görmektir, kendisini bir adım ilerde göremeyenin gerisinde de kimse olamaz. Bir partilinin kitlelere yansıyan tarafı eylemci yönüdür. Kastettiğimiz dar pratikler değildir kuşkusuz. O bir bütün olarak devrim mücadelesinin gerekleri çerçevesinde hareket eder ve kendisini eylem içerisinde bulabilir.

Örgütsel mücadeleye geçiş ve kadrosal dönüşüm süreci, topluluğun veya sınıfın bireylerinde toplumsal bilinçten bağımsız olamaz. Bu onun temel sıçrama ve gerileme süreçlerinde belirleyici bir rol oynamaktadır. Biz giderek pratik eylem içerisinde dönüşüm yaşayan kitlelerle yüzyüze geleceğiz. Mücadeleye yöneliş, teorinin etkisi ve gücünden çok, pratiğin ve yaşam koşullarının ağırlaşmasının getirdiği bir arayışın sonucu olarak gelişir, gelişiyor.

Bu durumda, kitlelerin hoşnutsuzluk ve tepkilerinin, mücadele isteklerinin planlı ve örgütlü bir şekilde yükselmesi ve kurtuluşa doğru adım adım ilerleyebilmeleri, önderlik sorunu ve devrimci öncünün düzeyi ve aktivitesiyle doğrudan bağlantılı olarak seyredecektir. Yoğunlaşan krizin yarattığı toplumsal hoşnutsuzluk ve mücadele isteği, geniş kesimlerin ortak durumudur.

Bu süreçte sınıf hareketinin önderlikten yoksunluğunun yarattığı bunalma ve karamsarlık hali, mücadele isteğini tereddütlü bir duruma düşürebiliyor. Bu atmosferin devrimci öncüye ve kadrolarına uyguladığı basınç, yer yer çaresizlik duygusuna dönüşebiliyor. Öncü müdahalenin ve devrimci çalışmanın toplumsal hareketlilik içindeki zayıflığı, yer yer karamsarlığı ve ataleti besleyebiliyor. Bu durum, sosyalizm iddiası olmayan ve tarihsel bilinç taşımayan, gündelik yaşam ve düşünüşün ilerisini göremeyen kesimler için anlaşılırdır. Mesele, mücadelesi ve yaşamını örgütsel bir çalışma içerisinde belirlemiş birisinin böyle düşünmemesidir. Kısa soluklu düşünüş ve kısa vadede toplumsal hareketlenme beklentisi karşısında, devrimcinin ufku da kısa vadenin ötesine geçemez.

Oysa ki yaşadığımız coğrafyada sayısız devlet kurulmuş ve yıkılmış, düzenler değişmiş, gericileşen düzenler yok olmuş, yerini başka düzenler gelmiştir. Türkiye Cumhuriyetinin yaşı 80 olmasına rağmen, 57 hükümet yıkılmış, üç askeri darbe yaşanmış, gittikçe darbeler günlük uygulamalar haline gelmiştir. Ve tarihin hiçbir karanlık döneminde ezilen kesimlerin özgürlük mücadelelerinin önüne geçilememiştir. Bu topraklar isyanlar ve başkaldırıları, devrimci kahramanlıkları her dönemde yaşamıştır. Devletlerin, imparatorlukların gericileştikleri dönemlerdeki görünen güçleri, ezilenlerin kabaran isyanlarının gücünden daha büyük olamamıştır. Türk devleti ne ezelidir ne de ebedi. Doğdu, yaşadı, yaşlandı ve günü geldiğinde ölecek...

Karamsarların ve döneklerin söylemine karşın, bu böyle gelmemiştir ve böyle de gitmez. Sınıf bilinci taşıyan bir işçi, en durgun dönem ve en olumsuz koşullarda bile burada bir tereddüt yaşayamaz, bundan başkasını düşünemez. Türk devleti ve emperyalistlerin gerici güçlerinin fiziksel büyüklüğü ve güncel olanakları ne olursa olsun...

Sabırlı ve soluklu bir çalışma

S. Çiçek

Derinleşen bunalım çok değişik toplumsal katmanları mücadelenin içine çekmeye başlamıştır. Ancak sistemin denetim yeteneğini küçümsememeliyiz. Kendiliğinden gelişen dinamiklerin düzenin denetiminden kurtulup devrime yönelmelerinin kısa vadeli bir gelişme olamayacağı konusunda tam bir bilinç açıklığı içinde olmalıyız. Sürece bunun ışığında ve soluklu bakmalıyız.

Siyasal çalışmada alınacak mesafe, kadrolar ve organların durumu ve düzeyleriyle doğrudan bağlantılıdır. Örgütsel darlığın aşılması, kitle ve sınıf hareketinin yükseliş sürecine en iyi hazırlık olacaktır. Partinin toplamdaki kapasite üstünlüğü ile örgütsel alandaki darlığı arasındaki mesafe üzerinde birçok kez durulmuş, partinin önderlik organı bunun aşılması için çeşitli yönleriyle kapsamlı değerlendirmeler ortaya koymuştur. Bu sorun, ihtilalci bir sınıf partisi olma yolundaki ilerleyişimizde ve mücadelenin artan ihtiyaçları karşısında daha da önemli hale gelecektir.

Hazır yetişmiş ve dönemin öne çıkan görevleri üzerinden dönüşüm sorunu olmayan kadroların hazırda bulunamayacağı, her türlü devrimci görevin hakkını verecek kadroların bizzat bu görevleri başarma süreci içerisinde açığa çıkacağı bizim için yeterince açık olmalıdır. Örgütçü kimliğimiz ve siyasal gelişmeler bize muazzam imkanlar sunmaktadır. Sorunun çözümü de kadroların durum ve düzeyiyle doğru orantılı bir seyir izleyecektir. Kısa ve uzun vadeli hedeflerle çalışmayı planlamayan, ihtiyaçlar konusunda yoğunlaşmayan, güçlerini buna göre hazırlama çabası içerisine girmeyen, kendini yetkinleştirme ve altına önderlik etme sorumluluğunu duymayan bir organ veya kadronun, bu süreçte partiye katkısı olmaz. Bu olamayacağı gibi, bu durumun sürmesi ve süreklileşmesi durumunda, partinin imkanlarını tüketmesi, dinamik bir yapıdan hantal ve işlevsiz bir konuma sürüklenmesi kaçınılmaz olur.

Derinleşen bunalım çok değişik toplumsal katmanları mücadelenin içine çekmeye başlamıştır. Ancak sistemin denetim yeteneğini küçümsememeliyiz. Kendiliğinden gelişen dinamiklerin düzenin denetiminden kurtulup devrime yönelmelerinin kısa vadeli bir gelişme olamayacağı konusunda tam bir bilinç açıklığı içinde olmalıyız. Sürece bunun ışığında ve soluklu bakmalıyız. Biz kendi gücümüze, partide cisimleştirdiğimiz örgütsel güce, bunun toplumsal hareket içindeki aktivitesine bakmalı, temel önemdeki bu etkene dikkat etmeliyiz.

Komünistler olarak ortaya koyduğumuz iddia, hiçbir zaman mevcut güç ve olanaklarınıza dayanmıyordu. Bundan dolayıdır ki, sözümüzü kuvvetlice söylemekte hiçbir zaman tereddüt etmedik ve etmeyeceğiz. Çünkü gücü ve olanakları nasıl yaratacağımız konusunda sağlam bir ideolojik bakışa sahibiz. Bu bakış sayesindedir ki, partiyle birlikte iddiamızı daha da kuvvetlendirdik ve somutladık, sınıfı partiye kazanma ve programımızı gerçekleştirme hedefine kilitlendik. Artık eylemin ustaları olacağımız, yaratılan kimliğin örgütçü yönünün de iddiamız kadar kuvvetli olması gereken bir sürece girdik.

Mensubu olduğu sınıfla içiçe yaşayan kadroların kendilerini dönüştürmeleriyle birlikte sınıfının bireylerini ve bulunduğu alanı dönüştürmeye başlayabileceklerinin bilincindeyiz. Fakat bunun kelimelerle ifade etmek kadar

(Devamı s.35'de)